

DOSSIERNo.: OD 791 NAAM: MONTAN EXPORT N.V.

Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
16-9	KB	10-9	29/1-over	KB	2/6						
10/7	KB	9/10	6/8-53	C	20/10						
12/6-50	C	21/10	14/9	C							
Dica II	24/2	27/2	22/10-over	B							
2 Men	CEF.	1/3	29/9-over	C							
1/3	KARA	10-3	3/10-over	Red/P	6/54						
109 528	C	7/6	13/1-54	C	1 FEB. 1954						
18-5-51	Kara	13/7	18/1-54	C-2	24 APR. 1954						
7/6	C	27/7	25/1-54	C	JUNI 1954						
13/7	D	21/7	18/5-	AC	3 APR. 1955						
27/7	TV	12/9	3/6-57	CVC	1 MEI 1955						
1/9	CS	8/10	3/9-55	CEF	18 JULI 1955						
28/9	C	20/12	1/10-over	AC	10 SEP. 1955						
10/12	C	1/4	28. MRT. 1956	CS	10 OCT. 1955						
20/3-54	B	13/4	13 JUNI 1956	CS	10 APR. 1955						
1/4	KARA	5/5	11/2 Cef	CEF	28 SEP. 1956						
17/4	C.S.	9/5	15 JAN. 1957	E 9/2	17 DEC. 1956						
4/5-52	C	16-6	4 MRT. 1958	DPB	1 OCT. 1957						
2/10	C	27/10	19 MRT. 1958	D	6 MRT. 1958						
2/10-52	KB	17/11	2 over	C							
30/10	C	24/12	21/5 over	DPB	2 JUNI 1958						
10/12	KB		25 MEI 1959	C.R	29 MEI 1959						
2.1-53	C	10/1	9 nov. 1961	Cef	10 NOV. 1961						
23/1-over	B	27/1	27 APR. 1967	P/D							
24/4-52			22 MEI 1967	PRV							

Handwritten signature

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 791

NAAM: MONTAN EXPORT N.V.

1. OD 791 op 15 Sep gevormd op verzoek van den heer Ludolph. Met PD 334 te zijner controle.
ACD, 16 Sep 47. *Worren*
2. Gezien en geheel accoord.
KB, 16-9-47. *J.P.*
3. Aan KB.
C3 vraagt inzage. Gelieve contact op te nemen.
ACD, 9 Juli 48. *Worren*
4. Gezien in verband met de CO's 31327, 38554 en 40125.
ACD gelieve de bijgevoegde visumaanvraag in het OD te voegen.
Geen verdere actie genomen.
Afdeling C/I, 8 November 1948.
5. *Ingenieur i.v.m. vertrek van Overman naar West-Indië; vraagt advies van mijn bureau omtrent de reisplanning Sept '50. C.S.*
6. *Ingezien. Het lijkt me, dat dit OD lijfdeels in 3 delen gesplitst moet worden:*
 - a). Montaan A'dam*
 - b). Montaan Parklaan 55 Den Haag*
 - c). Montaan Klokdevenstte Den Haag.*

CEF 24-2-1951.
7. Aan KA/RA (t.a.v. Hr. Ludolph),
Met verzoek aan te willen geven of dit OD gederubriceerd kan worden.
ACD/PA, 2 Maart 1951. *[Signature]*
8. *kan gederubriceerd worden. KA/RA. 5-3-51 g.p.*
9. Op verzoek van KARA gederubriceerd,
ACD/PA, 6.3.51. *[Signature]*
10. *Ingezien i.v.m. OD 134092 - C.V.L. III - 3/12/52.*
11. *Ingezien i.v.m. grenspassage G.A. KOCH. 138929/CVM 7 f 27/8/53.*
12. *Ingezien i.v.m. OD 195876 - C.V.L. III - 14/9/53.*
13. Voor zover van de geagendeerde stukken (in dit OD geborgen) het schutblad aanwezig was dit bijgevoegd. aug. '70 *[Signature]*

AANTEKENINGEN:

4^{er} inzage aan
H.C.

C I — gezien 25-VIII-47

C II — gezien 2/9/47

C III per. 22/10/47

Daarna retour aan KB (L.) voor het
maken van een O.D. (P.A.):

De heer Kamsteeg, genoemd in sub B, is de liquidateur van BW.
Hij zou een van de leidende figuren zijn van de Rijksaccountants-
dienst. Via afd. DIII kunnen meerdere inlichtingen geleverd worden.
Afdeling C/I, 27 Augustus 1947.

LP

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD
 (Slechts bij definitieve opberging invullen)
 O N A F G E D A A N

✓ CO 137015-00791
 ✓ 130922
[Handwritten signature]

00791
 (Moulan Exp)
 toe laatste v. Korte ok
 en v. v. v. v. v.
 en Kas.

Afd./Sect. *acc/cont* Dat. *19/6/52* Par. *3*

Achtereenvolgens aan: *C*
S. de

19/6/52
 Interne aanwijzingen ACD IV

Verantw. voor } *C* H. ACD, namens deze
 Adm. afdoening } Dat: *24/4/52*

ACD/ *hc* Dat. *19/6/52* Par. *3*

Afd.	Sectie	BEHANDELING	Afz./Par.	Dat.
<i>C</i>			<i>acc</i>	<i>3/4</i>
		<i>lit</i> / <i>pers en genoteerde</i>	<i>CEFI</i>	<i>20/4/52</i>
<i>20/4</i>	<i>cont</i>		<i>CVNI</i>	<i>1/5</i>
	<i>DN/E</i>		<i>3</i>	<i>3/5</i>
	<i>Genien</i>		<i>DOVI</i>	<i>3/5</i>

Afd. Sectie 1321 BEHANDLING Afz. Par. Dat.

1321 13/1 13/1 13/1

13/1 13/1

13/1

13/1

13/1

13/1

13/1 13/1

S.T.

15 Mei 1952.

Nr.: Gr.V.D. 520636 Conf.

CONFIDENTIEEL

Bijlagen: 1..

Onderwerp: "Grenspassage G.A.KOCH en
B.M.VERAART".

Verwezen wordt naar dezerzijdse brief
nr.Gr.V.D. 520636 Conf., dd. 22-4-1952.

6 137015

OP KAART
ACD/ hc
DAT: 14-6-52
PAR: 5

05 2
09.1 - 09.2 35
15 MEI 1952 d
ACD/ 13092g

In vouwe dezès gelieve
U aan te treffen eeh uittreksel uit
een veiligheidsrapport, opgemaakt
door Z, naar de inhoud waarvan kort-
heidshalve wordt verwezen.

S.T.

AAN: Hoofd B.V.D.

t.a.v. De Heer Hardenberg.

typ. : 4.

coll.: 2

Uittreksel.

GRENSEVELIGHEIDS-RAPPORT.

CONFIDENTIEEL

Datum van het bericht : 8 Mei 1952.
Rapporteur :
Van wie is het bericht afkomstig : Eigen bericht.
Betrouwbaarheid van de berichtgever : - - -
Betrouwbaarheid van het bericht : - - -
Welke acties zijn ondernomen : Gene..
Met welke instanties wordt samengewerkt : Gene.

Onderwerp: KOCH, G.A. en
VERAART, B.M.

Rapport dd. 19-4-'52.

B E R I C H T.

Onder verwijzing naar het in de margine vermelde rapport, bericht ik U, dat de daarin genoemde personen: KOCH, Gregorius, Adrianus, geb. te Rotterdam, 10 October 1902 en VERAART, Bernard Marie, geb. te 's-Gravenhage 5 Augustus 1917, op 8 Mei 1952 te omstreeks 14.00 uur, uit Kopenhagen per K.L.M.-vliegtuig op Schiphol arriveerden.

Beide personen verklaarden in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken naar Polen te zijn geweest.

8 Mei 1952.

typ. : 4.

coll.: 2

S.T.
Nr.: Gr.V.D. 520636 Conf.

22 April 1952.

CONFIDENTIEEL

Bijlagen 1.

Onderwerp: "Grenspassage G.A. KOCH
en B.M. VERAART".

10-2
091-09.438
16.391
ad
22 APR 1952
ACD/137015

NIET O.K.
ACD/4c
DAT. 19-6-52
PAR: 3

In vouwe dezès gelie-
ve U aan te treffen een uittrek-
sel uit een veiligheidsrapport,
opgemaakt door Z, naar de in-
houd waarvan kórtheidshalve
wordt verwezen.

S.T.

AAN: Hoofd B.V.D. t.a.v. de Heer Hardenberg.

typ. : 4.
coll. :

Datum van het bericht : 19 April 1952.
 Rapporteur :
 Van wie is het bericht afkomstig : Eigen bericht.
 Betrouwbaarheid van het bericht : - - -
 Betrouwbaarheid van de berichtgever : - - -
 Welke acties zijn ondernomen : S.T.tel. bericht.
 Met welke instanties wordt samengewerkt : Gene.

Onderwerp: KOCH, G.A. en
VERAART, B.M.

B E R I C H T.

Op 18 April 1952, te omstreeks 11.00 uur, vertrokken met het vliegtuig van de S.A.S. via Kopenhagen naar Warschau onderstaande twee personen:

1e: *o.k.* KOCH, Gregorius Adrianus, geboren te Rotterdam, op 10 October 1902, Nederlandse nationaliteit, van beroep Adj. Directeur ener N.V., wonende te Rotterdam. Hij was in het bezit van een Nederlands paspoort waarin een visum was gesteld voor Polen, afgegeven te 's-Gravenhage, op 11 April 1952;

2e: *het aanv* VERAART, Bernard Marie, geboren te 's-Gravenhage, op 5 Augustus 1917, Nederlandse nationaliteit, van beroep Adj. Directeur ener N.V., wonende te 's-Gravenhage. Hij was in het bezit van een Nederlands paspoort nr. 462817, afgegeven te 's-Gravenhage op 7 October 1951 en geldig tot 7 October 1953. In zijn paspoort waren visa gesteld voor Joego-Slavie, dd. 9-11-1951 en Polen dd. 11-4-1952. Bij contrôle van zijn paspoort, bleek dat zijn vorig beroep was geweest: Referendaris bij het Ministerie van Economische Zaken. Dit beroep was in zijn paspoort echter doorgehaald en hiervoor in de plaats was gesteld: Directeur ener N.V.

Beiden verklaarden een kort zakenbezoek in Warschau te willen afleggen, om aldaar transacties af te sluiten voor de firma "MONTAN" te 's-Gravenhage.

19 april 1952.

CO 134092 08/91

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD
 (Slechts bij definitieve opberging invullen)
 ONAFGEDAAN

Verz. van ind. l.

afz. van 08/91

[Handwritten mark]

Afd/Sect. *CVI* Dat. *31/3/52* Par. *1*

Achtereenvolgens aan: *[Handwritten mark]*

sch. v. v. b.

Interne aanwijzingen ACD IV

Verantw. voor } *e* H. ACD, namens deze
 Afd. afdoening } Dat: *21/3/52* *B*

ACD/4 *e* Dat. *30.7.52* Par. *1/4* *[Red circle]*

Afd.	Sectie	BEHANDELING	Afz./Par.	Dat.
<i>e</i>	<i>CVI</i>	<i>speci</i>	<i>acc. b.</i>	<i>2/3</i>
<i>24/3</i>	<i>CVIII</i>	<i>serius en afdoen</i>	<i>CVI p.</i>	<i>27/3</i>
<i>B</i>	<i>B</i>	<i>B III</i>	<i>[Handwritten mark]</i>	<i>1/4</i>
	<i>B III</i>	<i>[Handwritten mark]</i>	<i>SB</i>	<i>1.9.52</i>

Mo 116675 (O.D. 791) bevat de inlichting, dat J.N. Dorval administrateur is van de Gemeente van de gehele comm. post. Dit stuk

Afd. Sectie B e h a n d e l i n g Afz. Par. Dab.

is nu toe bij de afdeling B. geweest. B.IV 3:452

*aan
aan.*

zoude ik stellen met inf. als in 116675
 voortaan ook t.k. aan te stellen worden.

B.IV

1/4

III d. 116675. Samuel, alias Dubach,
 maakt nu bij doornen aan Mar. op zijn
 schuilnaam gevonden. Hij eeligt dus
 nog te kunnen beschikken over zijn reis-
 paspoort. Expresse laat niet daarvan
 niet uit en weet dit misschien niet.
 Maar het licht mij voor betreft in Med.
 heb wel een ongewenst.

brengt nu een met C. Ghislaan als
 gedaan kan worden (of misschien reeds
 gedaan is).

B.IV

1/4

Med C.IV overlegd. B.IV

B.IV zie concept

C.IV t.k. 17-4-1952

op 29.4.52. degegeven
ini. get. van
gerappelleere Expresse
 bij nr. C.IV 211 134 KEB. 2.5.52. Bar

met hen want de d. Ghislaan
 heb rekening gevonden gehouden.
 Anderzand. Had stof 116675
 nu naar te worden. *met hen want de d. Ghislaan*

B.IV

SB 9.5.52

B.IV *d.* Cps. B.IV d. 23/15

B.IV

1/4

1/4

n.a.v. schr. van Kon. Mar 134092

Notitie

IIIId/h 3

Aan: KA-RA
Van: H.B.
No.: B 134092

UITGEBODEN

Hiermede bericht ik U, dat Raymond SAMUEL, alias AUBRAC, geb. 31.7.1914 te Vesoul, wonende te Parijs, die genoemd werd in Uw rapport no. F 342, dd. 8.8.1951, op 14.3.1952 via Roosendaal in Nederland kwam en diezelfde dag per I.L.M.-vliegtuig vanaf Schiphol naar Praag is vertrokken.

Ik vestig er Uw aandacht op, dat aan betrokkene op 22.10.1951 te Parijs een nieuw paspoort werd uitgereikt onder nr. 5572. Dit paspoort was echter niet op zijn eigen naam Samuel, doch op zijn schuilnaam AUBRAC gesteld. Het komt mij gewenst voor Expresse hiermede in kennis te stellen voor eventuele correctie.

III.

H.B.

17 April 1952

Op 29.4.52. ^{doorgegeven} ~~int. gevraagd~~ aan Expresse
_{gerapporteerd}

bij nr. CRM 52.134

KEB. 2.5.52.

per H.B.

UITGEBODEN

S.T.

18 Maart 1952.

Ho. Gr.V.D. 631/51 Conf.

Bijlagen : een.

Onderwerp: R. Aubrac. *C*

Verwezen wordt naar dezerzijdse brief
Litt F 25-S2-Gr.V.D. 631/51 Conf., dd.
27 Juni 1951.

112382 - 60791

CONFIDENTIEEL

In vouwe dezès gelieve U aan
te treffen een uittrèksel uit een
veiligheidsrapport, opgemaakt
door Z, naar de inhoud waarvan
korthèidshalve wordt verwezen.

S.T.

~~AAN: Hoofd B.V.D.~~

Hoofd B.I.D.

<i>06.384</i>	<i>00.2</i>
<i>09.24</i>	<i>09.24-09.237</i>
20 MRT 1952	
ACD/134092	

Typ :19
Coll.: *w*

OP KAART
ACD/4C
DAT:30-7-52
PAR: MVA

UITTREKSEL

GRENSVEILIGHEIDSRAPPORT

- - - - BERICHT - - - -

13519/1
9/4

Datum van bericht : 14 Maart 1952.
 Rapporteur :
 Van wie is het bericht afkomstig : Eigen personeel.
 Betrouwbaarheid bericht : Juist.
 Betrouwbaarheid berichtgever : Doorgaans betrouwbaar.
 Welke acties zijn ondernomen : Bagagecontrole en Opp. Number Le Bourget bericht.
 Met welke instantie samengewerkt : Gene. I. en A.

 Onderwerp: R. AUBRAC.

Onder verwijzing naar de reeds ingediende rapporten bericht ik U, dat de daarin genoemde:

x | - - - - - Raymond AUBRAC, - - - - -
 geboren te Vesoul, 31 Juli 1914, van Franse nationaliteit, van beroep ingenieur, wonende te Parijs, op 14 Maart 1952 per K.L.M.-vliegtuig vanaf Schiphol naar Praag is vertrokken. Blijkens zijn paspoort is betrokkene heden (14-3-1952) via de doorlaatpost Roosendaal-Station het land binnengekomen.

Opgemerkt wordt, dat aan betrokkene op 22 October 1951 te Parijs een nieuw paspoort is uitgereikt onder no. 5572, hetwelk geldig is tot 21-10-1953.

Dezerzijds is niet bekend of AUBRAC in Nederland contacten heeft bezocht; de mogelijkheid daartoe was in ieder geval niet groot, aangezien betrokkene blijkens de reisgids eerst te 10.00 uur hedenmorgen in Amsterdam is gearriveerd. De mogelijkheid is echter niet uitgesloten, dat iemand met hem in de trein contact heeft gehad.

Het feit dat betrokkene per trein van Parijs naar Amsterdam reist behoeft geen bevreemding te wekken, aangezien het vliegtuig uit Parijs, dat aansluiting geeft op de Praag-machine, ongeveer op dezelfde tijd vertrekt als de trein Parijs-Amsterdam.

Coll.: 2)

RAPPORT van KB

Betr.: N.V. Montan Export.

12791

06391

ET O.K.
ACD/ <i>4c</i>
DATE <i>6-2-52</i>
PAR: <i>3</i>

<i>3- NOV 1951</i>
<i>ACD/ligbor</i>

Schublad in de kast van de 20

Bijgaand doen wij U toekomen een rapport betreffende N.V. Montan Export, afkomstig van onze relatie "Leo".

KB, 1 October 1951

Deze N.V. werd op 27-3-24 opgericht en heeft ten doel de groothandel in ijzer, staal, ertsen, non-ferro metalen, machines voor de textielindustrie en de fabricatie van drukvaten.

Haar maatschappelijk kapitaal bedraagt Fl. 500.000.-, waarvan geplaatst en gestort Fl. 100.000.-

De N.V. houdt zich bezig met de handel in ijzer, staal, ertsen enz. In de oorlog kwam de zaak onder beheer en werd door de bewindvoerders gelicudeerd. Da de bevrijding werd deze liquidatie ongedaan gemaakt. Thans wordt weer zeer veel activiteit ontwikkeld en er worden grote zaken gedaan. De exploitatie der onderneming is dan ook zeer zeker alleszins lonend. De N.V. is nauw betrokken bij de N.V. Nederlandse Pompen Mij, bij de Nederlandse Anodising Mij en bij de Roto Finish Mij voor de Benelux N.V. i.o.

In April 1950 werd door de N.V. Werkspoor te Amsterdam de vraag gesteld of hier wellicht sprake was van een verkapte Duitse onderneming, doch deze vraag moest ontkennend worden beantwoord. Men beschikt over ruim voldoende bedrijfsmiddelen en het naleven van verplichtingen vindt op een regelmatige wijze plaats. Bankrelatie wordt onderhouden met de Nederlandse Handel Mij N.V. te den Haag.

Directeur zijn:

Hans Heinrich Lewkowitz, geboren te Gleiwitz 9-8-95, sinds 15-1-48 Nederlander van nationaliteit, wonende Nieuwe Parklaan 32 te den Haag en Hans Holz, geb. Berlijn 22-2-87, statenloos, Nieuwe Parklaan 75, den Haag.

Adjunt directeur zijn:

Gregorius Adrianus Koch, geb. Rotterdam 1-10-02, wonende Schieweg 96 B te Rotterdam en

Eugène Severin de Jonge, geb. Rotterdam 25-11-06, wonende Pellenaerstraat 19 te den Haag.

President-commissaris is:

Bernard Bercovitz, geb. Berlijn 13-10-91, voorheen wonende Nieuwe Parklaan 75 te den Haag, thans wonende te Ontario (Canada) Long Branch

Commissarissen zijn:

Mr. Adriaan Diederik van Buuren, geb. Sommelsdijk 23-10-00, laatstelijk woonachtig aan de Brusselselaan 4 te Scheveningen, doch thans woonachtig te Engeland;

V.C. Grootenhuis, Badhuisweg 137, den Haag

A.J. van Oudheusden te Rye N.Y. (U.S.A.) en

Jhr. Dirk George de Graeff, geb. den Haag 26-2-05, wonende aan de Wagenaarweg 2 te den Haag.

Voorheen was ook nog directeur Mr. E.A. Brandes, doch deze is per 1-7-49 als zodanig uitgetreden.

Van G.A. Koch is het volgende bekend.

Belanghebbende is 27-9-39 te Rotterdam gehuwd met Margaretha de Britz, geb. Duisburg-Meiderich (Dld) 6-6-06. De man woont sedert zijn huwelijk aan de Schieweg 96 b te Rotterdam, na voordien te hebben gewoond aan het Pijnackerplein 17 a ter plaatste ten huize van zijn ouders.

Koch is afkomstig uit een eenvoudig milieu en zijn vader was jarenlang als expeditieknecht werkzaam. Koch zelf genoot een behoorlijke opvoeding en opleiding en behaalde in de loop der jaren verschillende praktijkdiploma's. Zo bezit hij o.a. de praktijkdiploma's Engels en Duits, een boekhouddiploma van de L.I.T.E.H. en een diploma Frans van de Verenigde van Leeraren L.I.T.E.H. Na het verlaten der school kwam hij als jongste bediende in dienst van de Hollandse Industrie en Handel Mij te Rotterdam. Toen een der directeuren van deze Mij in 1919 een leidende

functie aanvaardde bij de Firma Vlessing & Co te den Haag, ging Koch met deze naar genoemde firma over. Hij werd assistent-afdelingschef en enkele jaren later chef van de afdeling non-ferro metalen. Tot 1939 is hij in deze functie werkzaam geweest. In dat jaar ging n.l. de afdeling, waarvan Koch chef was over aan de N.V. Montan Export te den Haag, waar hij dezelfde functie kreeg. Later werd hij bij deze N.V. tot directeur benoemd. Tijdens de bezetting toen de Montan Export geliquideerd werd, solliciteerde K. bij de Firma Bloksma Radiateursfabriek aan de Van Hansenstraat 48-56 te Amsterdam. Of hij daar inderdaad ook nog in dienst is geweest, is mij niet bekend. Koch staat bekend als een harde werker, die zich uit een eenvoudig arbeidersgezin heeft opgewerkt tot een behoorlijke middenstander. Zijn reputatie is gunstig en van excessen op welk gebied dan ook, is niets bekend. De echtgenote van betrokkene is voor haar huwelijk als dienstboode werkzaam geweest. K. is van huisuit Ned Herv. en zijn echtgenote R.K. Het echtpaar heeft geen kinderen; wel werd er destijds een geboren, doch dit is enkele dagen na de geboorte gestorven.

Koch werd destijds ook nog directeur der N.V. Noord Nederlandse IJzer en Metaalhandel, opgericht op 22-10-33 en ten doel hebbende de handel in metalen, hoofdzakelijk non-ferro metalen. Dit was een dochteronderneming van de Montan Export, die dit dient nog vermeld te worden, kantoren heeft te Londen en New-York.

Volgens de laatst beschikbare gegevens waren van deze N.V. directeur Koch voornoemd en Fritz Simon, geb. Dresden 11-11-88 en wonende aan de Copernicusstraat 25 te Amsterdam, waar de N.V. ook meerdere jaren gevestigd is geweest. Later werd zij echter verplaatst naar de Vondelstraat 93 te Amsterdam. De N.V. werkte met een maatschappelijk kapitaal van Fl. 5.000.-, geheel geplaatst en gestort. In 1938 werden er voorbereidingen getroffen om het kapitaal te verhogen tot Fl. 50.000.- en hiertoe was zelfs de ministriële beschikking al aangevraagd. Tevens zou de naam gewijzigd worden in N.V. Noordmetaal. Hiervan schijnt echter niets te zijn gekomen, want deze wijziging werd nimmer officieel geregistreerd. Wel werd een geheel nieuwe N.V. opgericht en wel blijkens publicatie van haar statuten in de Ned. Ststcrt. van 13-4-49 no. 73, bijvoegsel 630. Tot stand kwam toen de N.V. Noordmetaal, zetelende te den Haag en ten doel hebbende de handel in metalen en aanverwante artikelen, alsmede het deelnemen in ondernemingen, die een soort elijk doel beogen en de bedoelde producten vervaardigen.

Oprichters waren

1. H.H. Lewkowitz voornoemd, G.A. Koch voornoemd en de eerder genoemde Jhr. D.G. de Graeff
2. Fritz Bernhard Simon, Copernicusstraat 35 te Amsterdam

De onder 1. genoemde personen handelden als lasthebbers van de Montan Export. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt Fl. 200.000.-, waarvan geplaatst en gestort Fl. 50.000.-.

Deelgenomen werd door Montan Export voor Fl. 35.000.- en door Simon voor Fl. 15.000.-.

Koch en Simon werden bij de oprichting tot directeur benoemd, terwijl comm. werden Lewkowitz en de in dit rapport reeds eerder genoemde de Jonge. Het kantoor der N.V. is gevestigd aan de Vondelstraat 93 te Amsterdam en aangenomen kan dus wel worden, dat wij in deze N.V. een voortzetting moeten zien van de N.V. Noord Nederlandse Metaalhandel.

Van H.H.Lewkowitz is het volgende bekend.

Hij verbleef vroeger jaren in Duitsland, waar hij werkzaam was op het gebied van ijzer en staal. Later vertrok hij naar Parijs, van waar hij op 30-1-34 te den Haag werd ingeschreven. Hij werd toen procuratiehouder met de titel van adjunct-directeur van de Montan Export. De man is evenwel van joodse bloede en bij het uitbreken van de oorlog is hij naar Amerika vertrokken. In Maart 1946 keerde hij weer naar Nederland terug en begon toen met de oprichting van de Inter Product N.V.i.o. Hij woonde toen ten huize van zijn schoonvader E. Cohen Barnstijn aan de Klatteweg 14 te den Haag. De Inter Product zou een kapitaal krijgen van Fl. 100.000.-, waarvan voorlopig geplaatst en gestort Fl. 11.000.-. Kantoor werd gehouden aan de Kneuterdijk 2 a. Tennaam van deze N.V. i.o. ging men zich bezig houden met de handel in ijzer en staal, zmede technische artikelen. L. zou directeur worden en zijn schoonvader commissaris. Of de N.V. uiteindelijk officieel tot stand is gekomen wordt nog nader onderzocht. Later is H. weer directeur geworden van de Montan Export. Het oordeel over de man was te den Haag steeds gunstig. Financieel was hij destijds (Mei '46) niet te beoordelen. Later was hij ook nog geïnteresseerd bij de Roto Finish Mij te den Haag.

Over de president-comm. het volgende.

Bercovitz, die vroeger de Turkse nationaliteit bezat, heeft vroeger te Berlijn gewoond aan de adressen Hermannstrasse 9 en Unter den Linden 15. Ook hield hij veel verblijf in Hotel George V te Parijs. Vervolgens woonde hij meerdere jaren aan de Nieuwe Parklaan 75 te den Haag. De man heeft zich steeds voor oorlogsindustriën geïnteresseerd en heeft op dit gebied speciaal te Parijs grote zaken gedreven, welke hem enorme winsten opleverden. Destijds is hij ook nog directeur geweest van de Fevasporen, welke op 12-5-24 in staat van faillissement werd verklaard. Blijkens publicatie in de Ned. Staatscourant van 27-3-24 werd opgericht de N.V. Montan Export, waarvan B. directeur werd. Tevens trad hij toen op als Directeur van de N.V. Continental Car Hire Company (Continental Wagon Exploitatie Mij), destijds gevestigd aan de Nieuwe Parklaan 55 te den Haag. Deze N.V. werkte met een maatschappelijk kapitaal van Fl. 30.000.-, waarvan geplaatst en gestort Fl. 5.000.-. Deze N.V., waarbij destijds ook op de een of andere wijze betrokken was een zekere Max Hahn, toen directeur van de N.V. Sideron, een handel in ijzer en staal aan de Noordblaak 55 te Rotterdam en wonende aan de Wassenaarseweg 96 te den Haag. De Car Hire werd tijdens de bezetting onder beheer gesteld en in April 1943 ontbonden. Wanneer deze N.V. thans weer bestaat en de mogelijkheid is zeer groot, want er zal na de oorlog wel rechtsherstel hebben plaats gevonden, dan staat het natuurlijk buiten kijf, dat de Montan Export hierbij in belangrijke mate geïnteresseerd is. B., die ook veel zaken heeft gedaan met Engeland, de Dominions en Hongarije, was voor den oorlog ook nog directeur van de N.V. Internationaal Technische en Chemische Handel Mij. Bovendien was hij de man achter de schermen bij de N.V. Nederlandse Anodising Mij, tegenwoordig gevestigd aan de Noorderbeekdwarsstraat 9-13 te den Haag. Deze N.V. werd op 30-5-38 opgericht door Bercovitz en van Buuren. De N.V. werkende met een maatschappelijk kapitaal van Fl. 250.000.-, waarvan geplaatst en gestort Fl. 75.000.-, heeft ten doel het bewerken en verdelen van lichte metalen, dit alles in de ruimste zin. Bij de oprichting werd tot directeur benoemd Mr. A.D. van Buuren en verder fungeerde als procuratiehouder Arno Epstein, geb. Doebeln 30-4-92 destijds wonende aan de Groningsestraat 20 te den Haag. Deze Epstein is thans directeur en woont nu aan de ten Hovestraat 50 te den Haag. Als mededirecteur heeft hij naast zich Eduard Eckhardt Theodoor Diederix, geb. Rotterdam 10-11-12 en wo-

de N.V.
Car Hire
bestaat
met hem

nende Storm van 's-Gravenzandeweg 88 te Wassenaar. Comm. zijn Lewkowitz en Mr. A.D. van Buuren. De N.V. welke tijdens de bezetting onder beheer stond is niet van grote omvang, doch de uitkomsten noemt men bevreemdend. Met betrekking tot Epstein kan nog worden vermeld, dat hij op 30-12-27 de Nederlandse nationaliteit verkreeg en dat hij vroeger directeur was van de te den Haag gevestigde N.V. Verenigde Fabrieken voor Spoorwegmateriaal, welke in Mei 1924 faillieerde. Op 12-5-24 associeerde hij zich toen met D. Judenberg en A. Klop. Tesaamen ging men een handel in spoorwegmaterialen drijven. Nadat Judenberg en Klop zich hadden teruggetrokken werd de zaak ingebracht in de N.V. Ferrovia Handel Mij voor Spoorwegmateriaal en Staalproducten, waarvan Epstein directeur werd. In 1926 vertrok hij naar Duitsland en werkte te Berlijn bij de Firma Semmerit en gummifabriek. In 1933 kwam hij weer naar Nederland terug en per 1-10-34 vestigde hij zich zelfstandig met een import- en exporthandel in Gummi en Toiletartikelen en verkreeg de vertegenwoordiging van enkele buitenlandse huizen. Wat hij tijdens de laatste jaren van de bezetting heeft gedaan is niet bekend; waarschijnlijk was hij toen ondergedoken. Hij was n.l. van Joodse bloede. Na de bevrijding kwam hij weer in het openbare leven terug en eind 1945 associeerde hij zich met J. Grootkerk onder de firma A. Epstein, Import-Export, gevestigd aan het Spui 187a te den Haag, een handel in rubberartikelen enz.

Na de bevrijding is van de Ned. Anodising korte tijd directeur geweest zekere Mr. A. van Buuren, die later uittrad en opgevolgd werd door Mr. A.D. van Buuren. Wie deze eerste van Buuren is, is niet bekend. Bercovitz is tesaamen met Mr. A.D. van Buuren ook nog oprichter geweest van de N.V. Nederlandse Pompen Mij te den Haag, welke opgericht werd op 8-6-39. Zij nam als doel aan de fabricage van pompen en andere onderdelen voor toevoer van benzine en olie in vliegtuigen. Haar maatschappelijk kapitaal werd vastgesteld op Fl. 500.000.-, waarvan geplaatst en gestort Fl. 100.000.-. Bij de oprichting werd van Buuren directeur en Bercovitz gedelegeerd comm. Voorts werden comm. J. de Graaf en Prof. Dr. J.E. de Quay. Hoe ~~het~~ het thans met de N.V. gesteld is, is niet bekend.

Hiervoor werd reeds genoemd de N.V. Internationaal Technische en Chemische Handel Mij, welke gevestigd is aan de Kneuterdijk 8A te den Haag. Zij werd opgericht 16-4-34 en heeft ten doel het fabriceren en exploiteren van chemische en technische artikelen, alsmede machinerien. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt Fl. 10.000.-, geheel geplaatst en gestort. Als directeur treedt op Ir. Jan Mackie Eysen, geb. Utrecht 13-8-09, wonende aan de Pauwenlaan 89 te den Haag. Commissarissen zijn Bercovitz, Mr. van Buuren, J.C. Grootenhuis te den Haag, Prof. L. Froost te Wageningen en Jhr. D.G. de Graeff te den Haag. De directeur is een Delfts Ir. (electrotechniek), behaalde in 1936 zijn diploma en was aanvankelijk werkzaam bij de N.V. Groenenveld van der Poll & Co te Amsterdam. De N.V. houdt zich bezig met de handel in technische en chemische artikelen. Aanvankelijk was Bercovitz directeur, doch deze vertrok bij het uitbreken van de oorlog naar het buitenland, waarna de zaak onder beheer kwam. Na de bevrijding vond rechtsherstel plaats en ook thans staat de N.V. weer in nauwe relatie met de N.V. Montan Export te den Haag. Het betreft hier een zaak van matige omvang, waarvan de resultaten niet onwaardig zijn. Men beschikt over voldoende bedrijfsmiddelen en het naleven van verplichtingen geschiedt op een regelmatigte wijze. Bankrelatie wordt onderhouden met de Nederlandse Handel Mij te den Haag.

Van Mr. A.D. van Buuren is het volgende bekend.

Adriaan Biederik van Buuren, geboren Sommelsdijk 23-10-00, is gehuwd en woonde van 1936 tot 1940 te den Haag, aanvankelijk aan de Kanarie-
laan 25 en later aan de Brusselse laan 4. In Mei 1940 is hij naar
Engeland vertrokken.

Betrokkene is advocaat en procureur van beroep en vestigde zich destijds
te den Haag aan het Noordeinde 144 met een praktijk, tesamen met
Mr. B. Drooglever Fortuin en Mr. J. Beekhuis. Na enige jaren trok van
Buuren zich terug en werd juridisch adviseur voor de Koolhoven lieg-
tuigfabriek te Rotterdam. In 1938 werd hij evenwel adjunct-directeur
van de N.V. Montan Export te den Haag; daarnaast was hij ook betrokken bij
de dochterondernemingen zoals de Ned. Lompen Mij en de Ned. -nodising
Mij te den Haag. Voorts was hij gedelegeerd commissaris van de N.V.
Italiaanse Opera te den Haag, waar hij in 1935 uittrad en commissaris
van de N.V. Algemeen Genootschap voor Algemene Handelszaken, waar hij
in 1940 uittrad. Ook deze onderneming was te den Haag gevestigd. Bij het
uitbreken van de oorlog is van Buuren naar Engeland uitgeweken.

De man stond voor de oorlog niet ongunstig bekend, bezat enige middelen
en kwam verplichtingen op een regelmatige wijze na. Daar hij niet meer
te Nederland woonachtig is, kan hij op het ogenblik niet worden beoordeeld.

Over Jhr. de Graeff het volgende:

Betrokkene, die gehuwd is, woonde vroeger jaren o.a. aan de Oostduin-
laan 30 en Zeestraat 73 te den Haag. Nu woont hij aan de wagenaarweg 2
ter plaatse. Hij is een zoon van Jhr. Georg de Graeff, destijds inspecteur
van de volksgezondheid in Zeeland en Noord-Holland boven het Y. De zoon
kreeg een goede opvoeding en is steeds in het bankbedrijf werkzaam gewo-
neest. Verscheidene jaren geleden trad hij in dienst van de Nederlandse
Handel Mij, van welke mij hij sinds 1936 agent is voor den Haag.

Als zodanig heeft hij een goede positie. Daarnaast is betrokkene
commissaris van de N.V. Technisch Bureau Marijnen te den Haag, comm.
van Ir. Esschers Constructiewerkplaatsen en Machinefabriek, van de
Montan Export N.V., van de Internationale Technische en Chemische
Handel Mij, van de N.V. Rentakas, van de N.V. H. Anglebert's Auto-
mobiel Mij en van de N.V. Roto Finish Mij. Voorts is hij gedelegeerd
en president commissaris van de Nationale Crediet Verzekering en lid
van de Raad van Beheer van de Onderlinge Oorlogsschadeverzekering Mij
te den Haag. Besprokene, die zich financieel goed kan bewegen, staat gun-
stig bekend en komt verplichtingen op een behoorlijk wijze na.

~~Over Jhr. de Graeff het volgende:~~

Met betrekking tot Prof. L. Troost te Wageningen kan nog worden op-
gemerkt, dat hij in 1942 directeur was van het proefstation van de
stichting Het Nederlands Scheepsbouwkundig Proefstation te Wageningen.
Of hij dit nu nog is, kan niet worden gezegd, daar ik niet over meer
recente gegevens beschik. Destijds genoot de man een gunstige reputatie.

Over de Montan Export zelf kan nog worden verteld, dat zij de
vertegenwoordiging heeft van

1 John Summers and Son Ltd te Shotton-Chester (Engeland)

2 Faber & Schleicker A.G. te Offenbach am Main

3 Schnellpressenfabrik Frankenthal Albert & Cie A.G. te
Frankenthal Pfalz (Duitsland)

Bankier is de Nederlandse Handel Mij te den Haag.

In December 1949 verscheen in de dagbladen een bericht, dat de Centrale
Vermogensopsporingsdienst bij Montan Export een vijandelijk vermoegen
van ruim 4 miljoen gulden in beslag had genomen. Dat hiervan later
is geworden, weet ik niet, doch dat zal nog wel na te gaan zijn.

Van de overige personen, in dit rapport genoemd, zijn geen afzonder-
lijke gegevens aanwezig.

NOTA:
Van: KA-RA

UITGEBOKT

116675

Op 26.6.51. werd aan Expresse brief nr.CFH/51/126
geschreven, waarbij hem de inhoud van de nota van
HC (CEF) aan KA-RA d.d.6.6.51. nr.109528 werd
medegedeeld.

3.7.51. v.H.

No. : 116675

Betr. : Contacten H. LEWKOWITZ. VERTROUWELIJK.

24 OCT 1951

UNTOEGEGEEN

Hiermede heb ik de eer U de volgende gegevens te doen toekomen, welke, naar ik maak, Uw belangstelling zullen hebben.

Op 3 Mei jl. arriveerden te Schiphol uit Praag in transit voor Parijs de volgende personen :

1. Raymond SAMUEL, alias "Aubrac", geboren te Vesoul 31-7-1914, van beroep ingenieur, wonende te Parijs. Lid van de vereniging "Les Combattants de la Paix et de la Liberté" en van verschillende andere, onder Sovjet Russische leiding staande verenigingen.
2. Jean Nicolas DORVAL alias "Oswald", geboren 21-10-02 te Montrouge, wonende te Parijs, administrateur van het communistische dagblad "l'Humanité", in feite administrateur der gehele communistische pers.

Bovengenoemde personen werden bij hun aankomst verwelkomd door enige bekenden, onder wie zich bevond H. LEWKOWITZ, Directeur van de N.V. Montan.

R.A.

Aan de Heer Regeringscommissaris
in Algemene Dienst
Plein 1813 No. 4
's-Gravenhage.

109528 ^{6.15}
09.24-05.27

^{6.15}
09.24-01.126

OP KAART
ACB/4C
DAT: 3-12-51
PAR: *INK*

27 AUG 1951
ACD/116675

RAPPORT
VAN: KA-R.A.
AAN: HC
No. F. 342.
ONDERWVRP: AUBRAC en DORVAL.

ok / alias
K
keerde
10-1-51
ok /

Schiedblad in Parijs

EXPRESSE deelt ons in antwoord op Uw rapport No. 109528 dd. 6-6-51 mede, dat Raymond SAMUEL alias "AUBRAC" (verzetnaam) zeer actief is geweest in de Verzetsbeweging. Hij is lid van de Vereniging "LES COMBATTANTS DE LA PAIX ET DE LA LIBERTE" en van verschillende andere bewegingen, die onder Sovjet Russische leiding staan. ^{politiek}
Jean Nicolas DORVAL, alias "OSWALD", geb. 21-10-02 te Montrouge, gehuwd met Georgette SABOUROV, wonende 2 / Square J. Thébaud-Parijs 18e, is administrateur van het Communistische dagblad l'HUMANITE -lid van de Conseil d'Administration van de S N E P -vice-president van de Vereniging der Parijse Pers.
In feite is hij administrateur der gehele Communistische Pers.

8-8-51, H

20 9

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD,
(Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

ONAFGEDAAN

CO 114790 . 08/91

su 00 791

bet. Grooten aanval

Afd./Sect.: CEF III Dat.: 22/10/57 Par.: m.

Interne aanwijzingen ACD.

g

ACD. 4C Dat.: 14-11-51 Par.: B

12/9/57

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

~~CEF 7/10/57~~
~~CAW 1/11/57~~
CVV 1/11/57

1. Zie ook bij Econ. Zaken informeren. Het is bekend is over transacties Hongarije - Indonesië, via Montaan CEF 2/10-57
aan CAW.

2. Montaan Import doet inderdaad nog al veel zaken met Indonesië CEF 2/10-57
aan ~~CAW~~ 9/10/57

3) Zie CVVI 11/10/57

CEF reunde bergin, aan jeff
20/10/57

4) Zie CEF

5) ACD 28/10/57

S.T.

27 Juli 1951.

No. G.G. 39/51 Conf.

Bijlagen: een.

Onderwerp: Grenspassage JUNGER K.

Verwezen wordt naar dezerzijdse
brief No. Gr.V.D. 256/51 dd. 22 Febr. 1951.

CONFIDENTIEEL

OP KAART
ACD/ 4C
DA: 14/11 51
PAR: <input checked="" type="checkbox"/>

In vouwe dezès gelieve U aan te treffen een uittreksel uit een veiligheidsrapport opgemaakt door Z, naar de inhoud waarvan kortheidshalve wordt verwezen.

S.T.

06.374
09.239

06.391

AAN: Hoofd B.V.D.

00.2
09.23 - 09.1
27 JULI 1951
ACD/ 114798

Typ: 10.
Coll.: 29

~~Uitgegeven aan de heer [naam] op [datum]~~

Datum van bericht: 24 Juli 1951.
 Rapporteur:
 Van wie is het bericht afkomstig: Eigen personeel.
 Betrouwbaarheid bericht: Waarschijnlijk juist.
 Betrouwbaarheid berichtgever: Doorgaans betrouwbaar.
 Welke acties zijn ondernomen: Gene.
 Met wie samengewerkt: Gene.

Onderwerp: Grenspassage JUNGER K.

Op 24 Juli 1951 te omstreeks 20.30 uur, arriveerde met het K.L.M.-vliegtuig uit Frankfurt op Schiphol, de passagier:
 - - - - - Karoly JUNGER - - - - -
 geboren te Siklos 2 Juni 1918, van beroep employé, volgens eigen verklaring woonachtig te Frankfurt aan de Main, Mendelsohnstraat 77. Genoemd persoon was in het bezit van een Hongaars Dienstpaspoot nr. 100345/Sz, afgegeven te Budapest op 6 maart 1951 en geldig tot 6 September 1951. In het paspoort was een Nederlands visum gesteld no.9366, afgegeven te Frankfurt door de Nederlandse Consul op 23 Juli 1951 en geldig tot 1 Augustus 1951.

JUNGER verklaarde tijdens de balie-controle hier twee dagen te zullen verblijven voor het regelen van export-zaken met de N.V. Montaan te 's-Gravenhage. Hij vertelde voorhemens te zijn te logeren in Hotel Centraal te 's-Gravenhage. Hij was in het bezit van een koffer (60x40x25) die wegens omstandigheden niet gecontroleerd kon worden.

JUNGER werd afgehaald door C.D.-auto nr. 435, welk nummer blijkens onze administratie destijds is vastgesteld voor de Gedelegeerde van het Hoge Commissariaat van Indonesië.

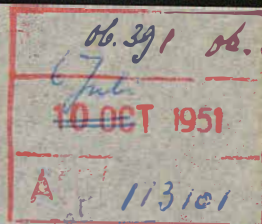
Opgemerkt wordt, dat JUNGER bij zijn vorige inreis in het bezit was van een gewoon paspoort, terwijl hij nu een Dienstpaspoot blijkt te bezitten.

24 Juli 1951.

Rapport
Nota.

Aan : KA-RA
Van : HC (CEF)

Betr: J.C. Grootenhuis.



In aansluiting op mijn nota van 15 Mei 1951 betr. de N.V. MONTAN EXPORT, kan ik U over J.C. Grootenhuis nog het volgende berichten :

Johannes Christiaan Grootenhuis werd op 7-12-90 te Rotterdam geboren. In 1928 vestigde hij een agentuurhandel in ijzerwaren en metalen in Den Haag. Gedurende de oorlog verbleef hij met zijn gezin in de Ver.Staten. In 1945 keerde hij naar Nederland terug. Zij beide zonen werden toen opgenomen in de firma J.C. Grootenhuis. Doel van de firma was handel in ijzerwaren in de ruimste zin.

In handelskringen staat de firma gunstig bekend, ofschoon de omvang van de zaken niet groot genoemd wordt. Men deed vooral zaken met Belgische firma's.

6 Juli 1951

/-in antwoord op Uw rapport E 1010 van/2-2-51

ingezien is bij Kana.

CONFIDENTIEEL

X

G.M.,

27 Juni 1951.

Onderwerp: Lewkowitz, Aubrac

Oswald

Nummer: Litt F 25 - S 2 - GRVD

28 JUNI 1951 Conf.

Bijlagen: 1.

GRVD 631/51

ACD/ 112382

06.383

Co 109528

06.391

06.384

09.24

6.15

09.24-01.14

Ten verfolge op mijn brief Litt F 25 - S 2 GRVD 631/51 dd. 16 Mei 1951 betreffende de ontmoeting van H. Lewkowitz, Directeur van de N.V. Montan Export, met 2 transitpassagiers van Franse nationaliteit (Praag - Parijs) op Schiphol, bied ik U bijgaand aan een uittreksel uit een rapport, opgemaakt door Z met nadere gegevens van H. Lewkowitz en de transit passagiers Aubrac en Oswald.

Deze gegevens werden Z medegedeeld door zijn opposite number op Le Bourget.

Hoofd B.I.D. werd door mij terzake ingelicht.

C.S.

AAN Hoofd B.V.D.

OPKAART
ACD/ 42
DAI: 3-11-51
PAR: 1/18

*Overgenomen in
179 76098*

GRENSEVEILIGHEIDSRAPPORT

Datum van het bericht	18 Juni 1951
Rapporteur	-----
Van wie is het bericht afkomstig	Contact Police de l'Air.
Betrouwbaarheid van het bericht	Waarschijnlijk juist.
Betrouwbaarheid berichtgever	Volkomen betrouwbaar.
Welke actie's zijn ondernomen	Gene
Met welke instantie's wordt samengewerkt	-----

CONFIDENTIEEL

Onderwerp: LEWKOWITZ
AUBRAC
OSVALD

B E R I C H T.

LEWKOWITZ, Hans, geboren 9 Augustus 1895 te Gleiwitz (Dld), genaturaliseerd Nederlander, is van origine Duitser en van geloof Israëliet.

Hij is gehuwd met BARNSTIEN (BARNSTEIN?) Wilhelmine. Tijdens een verblijf te Parijs in 1932, toen hij verblijf hield in een hotel, Rue Chateaubriand 10 te Parijs, heeft hij een verzoek in gediend om een identiteitskaart voor vreemdelingen te mogen ontvangen.

Op 14 April 1942 zijn LEWKOWITZ en echtgenote, aangezien zij clandestien de demarcatielijn waren gepasseerd, overeenkomstig instructie's van de prefectuur geïnterneerd in Camp de séjour de Recebedou (Hte Garonne); naderhand overgebracht zijnde naar Aulus-Bains (Ariège) hebben zij verzocht een visum te mogen ontvangen voor New-York alwaar zij familie zouden hebben. De Heer LEWKOWITZ is op 22-9-1950 van Amsterdam te Parijs aangekomen (Le Bourget) terwijl hij op de 25ste van dezelfde maand vanuit Brussel andermaal te Parijs arriveerde.

De naam AUBRAC is een pseudoniem, omstreeks 1942/43 in de Franse illegaliteit gebezigd door SAMUEL Raymond, geboren op 31 Juli 1914 te Vesoul (Hte Saône), gehuwd, wonende te Parijs, 28 Rue Boissy d'Anglas.

Deze SAMUEL, van beroep civiel ingenieur, (Ingénieur Civil des Ponts et Chaussées) is lid van de Conseil d'Administration de l'Association dite "Les Combattants de la Liberté", gevestigd 3 Rue des Pyramides te Parijs. Hij heeft in 1942 te Lyon gevangenisstraf ondergaan wegens een illegale handel in zeepbonnen. Betrokkene staat bekend als sympathiserend met het communisme en houdt zich actief met politiek bezig.

Hij heeft verzocht zijn naam blijvend te mogen veranderen van SAMUEL in AUBRAC.

Hij heeft de volgende luchtreizen gemaakt:

Parijs	-	Praag	:	5	October	1950
Praag	-	Parijs	:	19	October	1950
Parijs	-	Amsterdam	:	15	November	1950
Brussel	→	Parijs	:	20	November	1950
Parijs	-	Praag	:	4	Januari	1951
Praag	→	Parijs	:	6	Januari	1951
Parijs	-	Praag	:	18	Januari	1951
Praag	-	Parijs	:	26	Januari	1951
Praag	-	Parijs	:	3	Maart	1951
Dusseldorf - Brussel	-	Parijs	:	9	Maart	1951
Zürich	→	Parijs	:	19	April	1951
Praag	-	Amsterdam - Parijs	:	3	Mei	1951

CONFIDENTIEEL

OSVALD dit DORVAL Jean Nicolas is geboren te Montrouge(Seine) op 21 October 1902. Hij is gehuwd, doch heeft geen kinderen. Hij is officieel gedomicilieerd te Parijs, 18 Rue d'Enghien, op welk adres het dagblad "L'Humanité" is gevestigd, doch is in feite woonachtig 20 Square Jean Thébaud.

Nepcuratielehouder geweest te zijn bij de Banque Ouvrière et Paysanne, 106 Rue La Fayette, werd hij aangesteld als chef comptabilité van "L'Humanité", 138 Rue Montmartre.

In 1936 werd hij benoemd tot Administrateur van dit dagblad, een functie welke hij tot op de huidige dag bekleedt.

Zijn politieke activiteit spreidde hij aanvankelijk slechts ten toon in de communistische jeugdbeweging; later werd hij benoemd tot lid en secretaris van de Commission Exécutive de l'Union des Syndicats Unitaires d'Employés.

Hij heeft deelgenomen aan talloze manifestaties die georganiseerd waren door de Franse communistische partij en heeft medegewerkt aan de redactie van het communistische blad: "Le Cri de la Banque" onder pseudoniem Jean Dorval.

In October 1944 werd hij benoemd tot vice-president van de Federatie "France-Nouvelle" uit hoofde van zijn functie bij de Humanité. De "France-Nouvelle" was in die dagen het wekelijks orgaan van het centrale comité van de Franse communistische partij en had een oplage van 90.000 exemplaren.

Voorts heeft Osvald ook nog deelgenomen aan werkzaamheden van de directie van de Humanité en is voorts benoemd tot Membre du Conseil de Gérance des Messageries Françaises de la Presse alsmede tot vice-president van het Syndicaat van de Parijse Pers (Oct. '45).

In de loop van 1946 werd van betrokkene bekend dat hij relaties onderhield met leden van de Commission Commerciale Soviétique te Parijs en werd hij ervan verdacht in die tijd als agent voor de sowjets werkzaam te zijn. Op 17 November 1948 werd de aandacht op hem gevestigd door de Minister van Binnenlandse Zaken in verband met de vreemde herkomst van fondsen, bestemd om de Franse stakingsmassen te onderhouden. Volgens de Minister zouden deze fondsen gestort worden op de bankrekening van OSVALD bij de Banque Commerciale pour l'Europe du Nord.

Alles tesamen genomen moet de politieke activiteit van OSVALD zeer opmerkelijk worden genoemd; als een actief en militant lid van de communistische partij gedurende meer dan 20 jaren, heeft hij thans de controle over de verbreiding van alle periodieken van deze partij.

Osvald begeeft zich dikwijls vanuit Parijs naar andere plaatsen in binnen- en buitenland.

Enige van zijn reizen die de aandacht waard zijn, volgen hieronder:

Praag	-	Parijs	: 30 September 1950
Parijs	→	Zürich	: 16 Januari 1951
Zürich	-	Parijs	: 23 Januari 1951
Parijs	-	Praag	: 26 April 1951
Praag - Amsterdam	-	Parijs	: 3 Mei 1951

Typ : 27
Coll: 17

vdm/3+1

(CEF)

CO:109528

Aan: KA/RA

Van: H.C. (CEF)

Nr.: 109528

Betr.: R. AUBREAC en
J.N. OSVALD dit DORVAL.

UITGEBOKT

Mits deze veroorloof ik mij Uw aandacht te vestigen
op mijn brief van 6 Juni 1951 Nr. 109528 betreffende
R. AUBREAC en J.N. OSVALD dit DORVAL.

H.C. 25 Augustus 1951.

28 AUG 1951

Ontv. bew: 116675

Rappel : 25-9-51

Antwoord : _____

Aan: KA/RA
Van: H.C. (GHE)

X

UITGEBUUKI

Nr.: 109528

Bijl.: gene

Betr.: R. AUBRAC en
J.N. OSVALD dit DORVAL.

Op 3 Mei 1951 arriveerden met het vliegtuig uit Praag de heren R.AUBRAC en J.N. OSVALD dit DORVAL op Schiphol, waar zij een onderhoud hadden met de heer H. LEWKOWITZ, directeur van de N.V. MONTAN te 's-Gravenhage.

Genoemde Fransen blijken veelvaldig naar Tjecho-Slowakije te reizen.

Ik zou het op prijs stellen, indien U bij "Expresse" nadere inlichtingen over beiden zoudt willen inwinnen.

Hun persoonsgegevens luiden:

AUBRAC, Raymond, geboren te Vesoul 31-7-1914, van Franse nationaliteit, van beroep ingenieur, wonende te Parijs, 28 Rue Boissy d'Anglas; in het bezit van een Frans paspoort genummerd 131623, afgegeven te Parijs op 8-11-1949.

OSVALD dit DORVAL, Jean Nicolas, geboren te Montreuil ^{ROUSE} 21-10-1904, van Franse nationaliteit, van beroep Directeur de Journal, wonende te Parijs, 20 Square Jean Thi-baud; in het bezit van een Frans paspoort genummerd 117829, afgegeven te Parijs 30-3-1949.

H.C. 6 Juni 1951.

7 JUNI 1951

X

Ontv. bew.: 116675
Rappel : P.O. 17
Antwoord :

G.M.

16 Mei 1951

CONFIDENTIEEL

Litt F 25-S2-Gr.V.D. 631/51 Conf.

Bijlagen: 2

Onderwerp: Ontmoeting LEWKOWITZ met
2 transitpassagiers uit Praag
te Schiphol.

Hierbij doe ik U toekomen een rapport
betreffende een ontmoeting, die H.H.LEWKOWITZ gehad
heeft met 2 transitpassagiers van Franse nationaliteit
(Praag-Parijs) op Schiphol, waarnaar ik korthedshal-
ve verwijs.

Wellicht ten overvloede heb ik tevens
te Uwer informatie hieraan toegevoegd een bijlage met
bij mijn bureau bekend zijnde gegevens omtrent de
N.V. Montan Export, verdacht van het handelen in stra-
tegische goederen met landen achter het "IJzeren Gor-
dijn", en waarvan voornoemde LEWKOWITZ directeur is.

C.S.

AN: Hoofd B.V.D.

06.384
09.24

06.391 06.384
09.28
17 MEI 1951 9
ACBI 109528

OP KAART
ACBI 4C
DAT: 5/1/51
PAR: 1/11

Schubbed is vermits 20

VEILIGHEIDSRAPPORT

B E R I C H T

Datum van het bericht : 3 Mei 1951.
 Rapporteur :
 Van wie is het bericht afkomstig : Eigen bericht.
 Betrouwbaarheid van het bericht : -
 Betrouwbaarheid van de berichtgever : -
 Welke actie's zijn ondernomen : Gene.
 Met welke instanties wordt samengewerkt : Gene.

Onderwerp: Onderhoud transitpassagier.

Op 3 Mei 1951 te omstreeks 12.00 uur arriveerden met het C.S.A.-vliegtuig uit Praag op Schiphol in transit voor Parijs, de passagiers:

1. AUBRAC, Raymond, geboren te Vesoul 31-7-1914, van Franse nationaliteit, van beroep ingenieur, wonende te Parijs, 28 Rue Boissy d'Angles; in het bezit van een Frans paspoort genummerd 131623, afgegeven te Parijs op 8-11-1949.
2. OSVALD dit DORVAL, Jean Nicolas, geboren te Montreuil ^{AVUE} 21-10-1904, van Franse nationaliteit, van beroep Directeur de Journal, wonende te Parijs, 20 Square Jean Thibaud; in het bezit van een Frans paspoort genummerd 117829, afgegeven te Parijs 30-8-1949.

Na aankomst op Schiphol werd eerstgenoemde persoon verwelkomd door drie heren en een dame, onder wie zich bevond:

X / H. LEWKOWITZ, Megeldestraat 1 te Scheveningen.

De onder 2 genoemde passagier werd door AUBRAC aan het gezelschap voorgesteld. Hierna begaven zij zich gezamenlijk naar het restaurant op de 1e verdieping, alwaar zij een onderhoud van circa 40 minuten met elkaar hadden.

- / Na het vertrek van de twee Franse passagiers, begaf LEWKOWITZ zich naar auto HZ-27715, welke voor Schiphol stond geparkeerd en legde een stapeltje papieren in de wagen, waarna hij deze afslot en zich weer bij de rest van het gezelschap voegde.

Gezien de hoeveelheid papier, een stapeltje ter dikte van circa 2 cm., formaat normaal schrijfmachinepapier, komt het mij niet aannemelijk voor dat deze papieren door de Franse passagiers tijdens hun verblijf alhier aan hen zijn overhandigd, aangezien zij in het geheel geen bagage mee naar het restaurant hadden genomen. Aan de andere kant is het wel opvallend, dat deze papieren juist na het vertrek van de twee Fransen door hem in de auto werden opgeborgen, terwijl hij zelf en de rest van het gezelschap nog enige tijd op Schiphol verblijf hielden.

Advies rapporteur:

Gezien de beroepen van de beide Fransen, alsmede het aantal keren dat zij blijkens hun paspoort Tsjecho-Slowakije bezocht hebben, is door mij mijn opposite number te Le Bourget ingelicht.

Exemplaar nr

Datum en uur van ~~verhoor~~ / signalering: 3 Mei 1951 te 12.00 uur

Samenwerking met:

Ondermomen acties:

CONFIDENTIEEL

Personalia	Naam: <u>A U B R A C</u> Meisjesnaam:	
	Voornamen: <u>Raymond</u> Man/ Vrouw	Nr Legit.bew. B.Z.:
Paspapieren	Alias:	Nr Legit.bew. B.Z.:
	Geboorteplaats: <u>Vesoul</u> datum: <u>31-7-1914</u>	
	Nationaliteit thans: <u>Franse</u> bij geboorte:	
	Beroep: <u>Ingenieur.</u>	
	Adres: <u>Parijs, 28 Rue Boissy d'Angles.</u>	
Paspapieren	Soort: <u>Gew.paspoort</u> Nr <u>131623</u> geldig tot:	
	Uitgegeven te: <u>Parijs</u> op: <u>8-11-1949</u> door:	
	Ned. visum nr:	
Reis	Reden: <u>Transit</u>	
	<u>IN</u> <u>en</u> <u>UIT</u>	Reist van: <u>Praag via Schiphol</u> naar: <u>Parijs</u>
Reis-gezelschap	Verblijfsadres in Nederland: <u>Luchthaven Schiphol</u>	
	Vervoermiddel: <u>C.S.A.-vliegtuig van Praag; K.L.M.-vliegtuig Parijs.</u>	
Reis-gezelschap	Naam: <u>OSVALD dit DORVAL</u> Voornamen: <u>Jean Nicolas</u> Geb.plaats en datum: <u>Montrogne, 21-10-1904</u> Adres: <u>Parijs.</u>	
Bagage		
Signalement	Lengte:	Ogen:
	Postuur:	Oren:
Signalement	Haar:	Neus:
	Bijzondere kentekenen:	
	Kleding:	
Scholing	Schoolopleiding:	
	Vakopleiding :	
	Talenkennis :	
	Godsdienst :	
	Politieke richting:	

FOTO

Reden van ~~verhoor~~ signalering en nadere bijzonderheden:Z.O.Z.

Gesignaleerde visa:

Tsj. Slowakije	14-6-1950	Motief: "Commerciale"
"	14-7-1950	" "
"	14-10-'50	" "
"	15-11-'50	" "Visite"
"	17-Hano50	" "Service"
"	24-1-1951/24-3-1951	" terugkeer visa
"	22-3-1951	" "Commerciale"

Overige bezochte landen:

Duitsland 10-4-1951;-
Zwitserland 19-3-1951;
Nederland en België.

Typ. : 16
Coll.: 16

CONFIDENTIEEL

Exemplaar nr
Datum en uur van ~~verhoor~~ signalering: 3 Mei 1951 te 12.00 uur.
Samenwerking met: - - -
Ondernomen acties: - - -

Personalia
Naam: OSVALD dit DORVAL Meisjesnaam:
Voornamen: Jean Nicolas Man/ ~~Vrouw~~
Alias: Nr Legit.bew. B.Z.:
Geboorteplaats: Montrogne datum: 21-10-1904
Nationaliteit thans: Franse bij geboorte:
Beroep: Directeur de Journaal
Adres: 20 Square Jean Thibaud



Paspapieren
Soort: Gew. paspoort Nr 117829 geldig tot:
Uitgegeven te: Parijs op: 30-8-'49 door:
Ned. visum nr: geldig tot: uitgegeven
te: op: door:
Andere voorkomende visa: Z.O.Z.
Bijzondere aantekeningen:

Reis
IN en UIT
Reden: Transit
Reist van: Praag via Schiphol naar: Parijs.
Verblijfsadres in Nederland: Luchthaven Schiphol.
Vervoermiddel: C.S.A.-vliegtuig van Praag; K.L.M.-vliegtuig naar Parijs

Reis-gezelschap
Naam: AUBRAC Voornamen: Raymond Geb.plaats en datum: Vesoul, 31-7-1914 Adres: Parijs.

Bagage

Signalement
Lengte: Ogen: Gelaat:
Postuur: Oren: Mond:
Haar: Neus: Gebit:
Bijzondere kentekenen:
Kleding:

Scholing:
Schoolopleiding:
Vakopleiding :
Talenkennis :
Godsdienst :
Politieke richting:

Reden van ~~verhoor~~/signalering en nadere bijzonderheden:
Z.O.Z.

Gesignaleerde visa:

Roemenië	21-8-1950	
Tsj.Slowakije	21-8-1950) transit
"	21-8-1950	
"	19-hano '51	visite (1 maand)
"	25 dubrug '51	" "

Overige bezochte landen:

Zwitserland.

Typ. : 16
Coll.: 4

Compilatie van kaarten "N.V. MONTAN" als volgt:

N.V. MONTAN EXPORT

Gr.V.D. 884/50

BERKOVITZ, Bernard
geb. 13-10-1891 Berlijn

President-Directeur

LEWKOWITZ, Hans Heinrich
geb. 9-8-1895 te Gleiwitz

Directeur

HOLZ, Hans
geb. 22-2-1887 te Berlijn

functie onbekend

De JONGE, Eugene Severin
geb. 25-11-1906 te Rotterdam

functie onbekend

BRANDES, Eduard Augustinus
geb. 15-5-1912 te Antwerpen

functie onbekend

Van BUUREN, A.J.
Roosevelttlaan 55 te Amsterdam

Directeur

Van BUUREN, A.D.
LONDON S.W. 1

Selfpriming Pump and Engineer-
ing Company Ltd. Parliament
Mansions, Victoriastreet.
Commissaris.

The Central Iron and Metal Co. Ltd. (USA) behoorde toe aan N.V. MONTAN, die op haar beurt zou toebehoren aan KLOECKER HUMBOLDT-DEUTZ uit Keulen. Er zijn aanwijzingen, dat de vertegenwoordigers van Deutz vóór de oorlog betrokken waren in spionage ten gunste van Duitsland. Central Commodities Incorporation Manhattan is mogelijk een onderafdeling van Kloecker-Humboldt-Deutz. MONTAN EXPORT zal echter waarschijnlijk als tussenpersoon de winstaandelen beheren.

Volgens bericht d.d. 6-11-'50 zou MONTAN in de aan datum van bericht voorafgaande maanden in totaal \pm 11 ton cadmium hebben geïmporteerd van de volgende ondernemingen:

1. Norske Zink Compani te Odda (Noorwegen)
2. Speed Export, Londen, 29 Mincing Lane
3. S A Metallurgique Prayon, Prooz (België)

De order bij Norske Zink Compani is 18 Augustus '50 van Bergen naar Rotterdam verscheept per ss. "DELFINUS" en zou door van Uden's Transportbureau te Rotterdam zijn verscheept naar Metallim-
pex te Budapest. De Commissie was gesteld ten name van de Zwitserse firma A. SCHUBART & Co. te Basel, die in feite optrad als financier. Van het totaal van 11 ton, zijn 4 ton in Nederland gebleven en 7 ton geëxporteerd naar Hongarije. Het is niet bekend of laatstgenoemde hoeveelheid geheel of slechts gedeeltelijk van Norske Zink afkomstig is. Deze firma zou hebben bedongen dat het voor haar geleverde cadmium niet uit Nederland zou worden uitgevoerd.

De onder 2 en 3 genoemde ondernemingen hadden tegen her-export blijkbaar geen bezwaar.

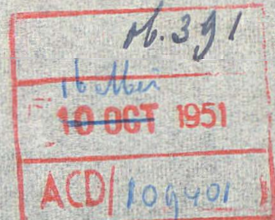
Aangezien het Nederlands-Hongaars handelsaccoord de overdracht van dollars tussen beide landen niet toestaat, is de transactie

door SCHUBART gefinancierd, zodat Metallimpex in staat werd gesteld MONTAN via Zwitserland in dollars te betalen. Verkocht najaar 1950 door directeur LEWKOWITZ 1000 ton transformatorplaat aan een onderneming in Wenen. Deze onderneming verkocht de partij aan de door het Hongaarse Gouvernement gecontroleerde onderneming Metallimpex te Budapest. De partij wordt in New York geladen en volgens de Weense firma is MONTAN op de hoogte met de uiteindelijke bestemming van de plaat.

Typ. : 16
Coll. : 1/5

Rapport
Aan: KA/RA
Van: H.C.

Betr.: N.V. MONTAN EXPORT.



Schuffblad is permissie d

In antwoord op Uw rapport Nr. E 1010 van 12 Februari j.l. kan ik het volgende berichten:

In 1924 werd opgericht de N.V. MONTAN EXPORT. Directeur werd de heer Bernard BERCOVITZ, geboren te Berlijn, 13 October 1890. Deze BERCOVITZ, die vroeger de Turkse nationaliteit bezat, woonde in Berlijn en later in Den Haag. Hij werd tevens directeur van de N.V. CONTINENTAL CAR HIRE COMP., destijds gevestigd aan de Nieuwe Parklaan 55 te Den Haag.

Bij deze maatschappij was eveneens betrokken de heer Max HAHN, directeur van de N.V. SIDERON te Rotterdam.

De continental Car Hire Comp. werd tijdens de Duitse bezetting onder beheer gesteld en op 10 November 1934 geliquideerd.

Voor zover bekend, is er geen nieuwe combinatie, die onder de naam Continental Car Hire Comp. zaken doet.

De heer BERCOVITZ zou thans te Ontario in Canada wonen (Long Brand).

Over Mozes WOLFF en Van BUREN staan geen recente gegevens ter beschikking.

De overige vragen hoop ik binnenkort te kunnen beantwoorden.

CEF/H.C. 15 Mei 1951.

6

Rapport

Aan C.E.F.I
Van KB.4

W. hoka? acy

10-3-51
NIE O.K.
ACD/he
DAT 6-2-52
PAR: *ch*

16.391
gette
10 OCT 1951
ACD/109002

Am. a. v. ... 10.3.51 ... Schied in ...

Leo deelde mij mede, dat na onderzoek is gebleken, dat thans géén N.V.Continental Car Hire Co.te den Haag bestaat.

Deze zaak is erwel geweest en was een onderdeel van de N.V. Montan Export-oprichter Bercovitz. Tijdens de oorlog kwam Car Hire onder beheer en werd op 10-11-43 geliquideerd.

Voor zover bekend is er geen nieuwe combinatie, die onder de naam Car Hire Co. zaken doet.

5-5-51

H.

UITTREKSEL

Uit : OD 618

Naam: VERENIGING NEDERLAND POLEN

Voor : OD 791

Naam: MONTAN EXPORT N.V.(Metaalhandel Mij.)

Ag. nr: 107772

Afz. : KB.

Datum: 19-4-51

Aard van het stuk: rapport

Op de lijst van Nederl.firma's, die handel drijven op Polen en die de Vereniging Nederl.Polen financieel steunen, komt o.a.voor:

N.V.MONTAN of MONTAAN.

Uitgetr. door: C.W.

Op aanwijzing van: B.III

Datum: 5-7-51

UITTREKSEL

Uit : OD 1411

Naam: HANDELSINFORMATIES

Voor : OD 791

Naam: MONTAN EXPORT NV.

Ag. nr: 107468

Afz. : KA-RA

Datum: 10-4-51

Aard van het stuk: OOST-West Handel in Strategische Materialen.

De N.V. MONTAAN METAALHANDEL wordt genoemd i.v.m. de Oost-West handel in strategische materialen. Heeft reeds 15 jaar zakenrelatie met de firma SCHUBARTH & Co., A. te Bazel.

Uitgetr. door: JB.

Op aanwijzing van:

Datum: 23-10-51

MLO

CO 103036

Aan: K.B. IV
Van: CEF

No.: 103036

Betr.: N.V. Continental Car Hire Co.

UITGEBOKT

103 731

Ik moge U verzoeken bij Uw relatie "Leo" te willen informeren naar hetgeen hem bekend is over de N.V. Continental Car Hire Co., Nieuwe Parklaan 75 te Den Haag. Is deze zaak eigendom van de Montan Export N.V. ?

10 MRT 1951

27 Februar 1951

CEF

Ontv. bew: _____

Rappel : 20-3-51

Antwoord : 21/3/51

10 791
afsch. in 100 06.391 06.383 06.11
06.383

RAPPORT

Van: KARA

Aan: Hoofd C

Nr.: E.1010

ONDERWERP: MONTAN EXPORT N.V.

NIET O.K.
ACD/4c
DAAB-2-5c
PAR: 3

100 791

12 FEB. 1951
ACD/103036

Rechtblad is vernietigd

- + + 1. Sardine is hogelijk geïnteresseerd in iedere recente inlichting, die wij bezitten, inzake de N.V.Montan Export N.V., Mozes WOLF en van BUUREN.
- 2. Tevens interesseert hun recente informatie betreffende Johannes Christiaan GROOTENHUIS, woonachtig Badhuisweg 137 te Den Haag, vooral met betrekking tot diens eventuele verbindingen met MONTAN of Mozes WOLF.
- 3. Is het ons verder mogelijk Sardine in te lichten of de firma N.V.CONTINENTAL CAR HIRE Co. Nieuwe Parklaan 75 te Den Haag, in het bezit is van, of gecontroleerd wordt door de MONTAN groep?

12.2.1951

S.T.

CONFIDENTIEEL

4 December 1950.

No. Gr.V.D. 884/50 Conf.

Onderwerp: N.V. Montanexport.

ob. 391

- 6 DEC. 1950 //

ACD/ 98500

ob. 31

59.13-54

Te Uwer informatie moge ik U berichten dat mij van officiële Engelse zijde het navolgende wordt medegedeeld betreffende N.V. Montanexport:

" The following information has been received concerning Montanexport N.V.

" 1.000 tons of transformer plate at \$512 dollars per ton have recently been sold to the Hungarian Government-controlled Metalimpex of Budapest by a firm in Vienna.

" The Viennese firm obtained the transformer plates through Director LEVKOVITZ of Montanexport of the Hague. The plate is to be loaded in New York, and Montanexport is said by the Viennese firm to be well aware of its destination".

X |

↑ |

S.T.

NIET O.K.

ACD/ IV B

DAI. 2/2-57

PAR: 588

Aan: B.V.D.

Typ: 18.

Coll.: 1/2

60 791

hi 91025

06.391
26 SEP. 1950
ACDI 93572

AAN : A.C.D. / P.A.
VAN: B IX No. 679 / 1950

60 791

Bestemd voor: Hoofd C (t.b.v. C 12)

No.

co

Bericht op schrijven no. 80818 , d.d. 18 Juli 1950

Hierbij heb ik de eer U te doen toekomen een rapport in duplo betreffende:
~~in triplo~~

Montan - Export, naar de inhoud waarvan ik U kortheidshalve moge verwijzen.

25 September , 19 50

B IX.

N.B. Mogelijk nog van
interesse voor

C 5

Aan: H.C. (t.b.v. C.12)

Van: B.IX.

Betreffende: Montan-Export.

Montan-Export, Nieuwe Parkstraat 55 te 's-Gravenhage.
Opgericht in 1923.

In 1940 overgeplaatst naar Willemstad (Cur.) door de oorlogsomstandigheden.

Dochter Maatschappijen:

Ned. Anodising Mij., Noorderbeekdwarsstraat 9-13
en

N.V. Ned. Pompen Mij. te Willemstad. Deze laatste was aanvankelijk gevestigd in Nederland.

Het Hoofdkantoor is gevestigd te 's-Gravenhage.

Filialen te Londen en New York.

De firma vertegenwoordigt vele buitenlandse huizen.

Van enige band tussen Montan-Export en het Duitse Montan-konzern is bij onze relatie niets bekend. Men meende met zekerheid te kunnen zeggen dat er geen relatie bestaat.


's-Gravenhage, 20 September 1950.

24. *ju*


Aan : HC t.b.v. C 5

Van: B IX



 Een relatie deelde mij betreffende de Montan Export (Metaal Handel Mij) N.V., gevestigd te 's-Gravenhage, Nieuwe Parklaan 55, het volgende mede:

Genoemde N.V. werd opgericht blijkens de Ned.Staatscourant van 27-3-'24 en heeft ten doel de handel in ijzer, staal, ertsen, machines en apparaten. Haar maatschappelijk kapitaal bedraagt fl. 500.000.--, waarvan geplaatst en gestort fl. 100.000.--. De statutaire zetel bevindt zich te Willemstad, doch het kantoor is ondergebracht aan opgemeld adres.

Directeur zijn:
Heinrich Lewkowitz, geboren te Gleiwitz 9-8-'95, wonende Nieuwe Parklaan 32 te 's-Gravenhage.
 Hans Holz, geboren te Berlijn 22-2-'87, wonende Nieuwe Parklaan 75 te 's-Gravenhage.

Adjunct-directeur zijn:
Gregorius Adrianus Koch, geboren te Rotterdam 1-10-'02, wonende Schieweg 96b, Rotterdam
Eugene Severin de Jonge, geboren te Rotterdam, 25-11-'06, wonende Pellenaarstraat 19, Den Haag.

President-commissaris is:
B.Bercowitz te Long-Brand (Ont.) Canada, terwijl verder commissaris zijn:
Mr. A.D.van Buuren te Londen
J.C.Grootenhuis te 's-Gravenhage
A.J.van Opheusden te Rye N.Y. (U.S.A.) en
Jhr. D.G.de Graeff te 's-Gravenhage.

De vennootschap hield zich aanvankelijk bezig met de handel op Duitsland en lange tijd was directeur de heer Bercowitz voornoemd, die vroeger te 's-Gravenhage woonde. De verkregen resultaten waren echter niet zo gunstig, zodat de N.V. stilgelegd werd. Omstreeks 1932 nam men de zaken weer ter hand en ging toen handel drijven in ijzer en staal met Engeland en Hongarije. Commissaris waren indertijd:
J.H.Skelton te Londen,
Geza Goffin te Budapest en
James L.Milne te Londen.

Er werd veel activiteit ontwikkeld en men deed grote transacties. Men had daarnaast enige dochterondernemingen, te weten de N.V. Nederlandse Pompen Mij. en de Nederlandse Anodising Mij. De laatste jaren voor het uitbreken van de tweede wereldoorlog werden grote winsten gemaakt.

Bij het uitbreken van de oorlog zijn Bercowitz en van Buuren naar Engeland vertrokken

en traden dientengevolge als directeur uit. De N.V. zelf werd tijdens de bezetting onder bewindvoering gesteld en trad op 3-12-'43 in liquidatie. Na de bevrijding vond rechtsherstel plaats en kwam Mr. Brandes als gemachtigde van de directie naar Holland. Hij maakte de liquidatie ongedaan en de N.V. ging weer werken. Het bestuur wordt sedertdien gevormd zoals in het begin vermeld. Er wordt wederom flinke activiteit aan de dag gelegd en de N.V. Montan Export beschikt over prima relaties.

Gehandeld wordt o.a. in walserijproducten, ijzer, staal, ruwijzer, ferrolegeringen, non-ferrometalen, ertsen en machines, o.m. voor de textielindustrie. Bijkantoren bestaan te Londen en New York. De verkregen resultaten zijn zeer bevredigend.

Daarnaast is men ook thans nog nauw geïnteresseerd bij de N.V. Nederlandse Anodising Mij., gevestigd aan de Noorderbeekdwarsstraat 9-13 te 's-Gravenhage, welke N.V. werd opgericht blijkens publicatie in de Nederlandse Staatscourant van 30-5-'38 en ten doel heeft het bewerken en verdelen van lichte metalen. Deze N.V. werkt met een maatschappelijk kapitaal van fl. 250.000. waarvan geplaatst en gestort fl. 75.000.---

Directeur zijn:

Arno Epstein, ten Hovestraat 50 te 's-Gravenhage
Eduard Eckhardt Theodoor Diederix, wonende
aan de 's-Gravezandeweg 88 te Wassenaar.

Commissaris zijn: Mr. A.D. van Buuren en H. Lewkowitz voornoemd.

Ook heeft men nog belangen bij de Nederlandse Pompen Mij., waarvan het kantoor begin 1947 verplaatst werd naar Willemstad (Curaçao) Madorostraat 1.

Voorts is Mr. van Buuren nog commissaris der N.V. Internationaal Technische en Chemische Handel Mij., Kneuterdijk 2a te 's-Gravenhage. Deze N.V. werd opgericht op 16-4-'34 en heeft ten doel het fabriceren en exporteren van chemische en technische producten, alsmede machinerieën. Haar maatschappelijk kapitaal bedraagt fl. 10.000.--, geheel geplaatst en gestort. Directeur van deze N.V. is Jan Wackie Eysten, Pauwenlaan 98 te 's-Gravenhage, terwijl commissaris is Mr. van Buuren voornoemd, J.S. Grootenhuis te 's-Gravenhage, B. Bercowitz Canada, Prof. L. Troost te Wageningen en Jhr. D.C. de Graeff te 's-Gravenhage.

Op 1-3-'49 werd voorts nog gevestigd de Roto Finish Mij. voor de Benelux N.V. i.o.,

waarvan voorlopig firmanten zijn de heren Lewkowitz en Kurt Richard Thalberg van Schweikewitsch te Zürich. Deze N.V. zal een kapitaal krijgen van fl. 300.000.--, waarvan fl.100.000.-- geplaatst en gestort. De Montan Export neemt in deze N.V. deel voor fl. 60.000.-- en de "Kay Zürich A.G." te Zürich voor fl.40.000.--. Ook deze N.V. houdt kantoor in de Nieuwe Parklaan 55 te 's-Gravenhage.

De beoordeling van de Montan Export en de daarbij betrokken personen luidt gunstig. De liquide middelen zijn gezond en verplichtingen worden correct nagekomen. Bankrelatie wordt onderhouden met de Nederlandse Handel Mij. N.V. te 's-Gravenhage.
inf. van September 1949

's-Gravenhage, 11 Augustus 1950.

25. }

Aan : HC t.b.v. C 5

Van : B IX

de 91026, 91025
06.391
16 AUG. 1950
ACD/91027

NIET O.K.
ACD/4C
DATE: 2/9/50
RAR: *[handwritten]*

[initials] Een relatie deelde mij betreffende de N.V. Montaan Metaalhandel, gevestigd te Amsterdam, Paulus Potterstraat 7, het volgende mede.

Op 6-2-'20 werd te Amsterdam opgericht de N.V. Nijkerk's Metaalhandel, welke op 27-3-'23 werd omgezet in de N.V. Montaan Metaalhandel, het laatst kantoor houdende aan de Keizersgracht 564. Doel was, handel in goederen van alle soorten, meer speciaal in metalen. De Montaan was meer een Holding Mij. en was te beschouwen als een onderdeel der Metallbank Metallurgische Gesellschaft te Frankfurt am Main.

In verband met de aanwezigheid van vijandelijk kapitaal, kwam de Montaan na de bevrijding onder beheer van Jhr. J.P. Beelaerts van Blokland, de U reeds bekende man van de Vereniging v.d. Nederlands-Zwitserse Handel, en Mr. G.H.A. Grosheide, terwijl als hun gevolmachtigde optrad J.A.M. Loogman te Amsterdam, die jaren procuratiehouder bij de N.V. was geweest.

Op 1-3-'48 werd een geheel nieuwe N.V. Montaan Metaalhandel opgericht, welke gevestigd is aan opgemeld adres. Doel is, de handel, vervaardiging, bewerken en doen bewerken van roerende goederen, speciaal metalen, ertsen, chemicalien, machines en apparaten, meer speciaal voor de voortzetting der zaken van de oude N.V. Montaan Metaalhandel.

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt f. 1.000.000.--, waarvan geplaatst en gestort f. 710.000.--. Oprichters van deze N.V. waren de Kon. Zwavelzuur Ketjen te Amsterdam; N.V. Billiton Mij. te Den Haag; Nederlandse Bank voor Zuid-Afrika; B.C.W. Koers; W. Bohn; Vivian Younger & Bond Ltd. te Londen en Dr. Ir. H.H. Lickfett te Stockholm.

De drie eerste oprichters namen ieder deel voor f. 150.000.--, Koers en Bohn respectievelijk voor f. 60.000.-- en f. 40.000.-- en de twee laatste oprichters voor respectievelijk f. 100.000.-- en f. 60.000.--.

Tot directeur werden benoemd B.W.C. Koers voornoemd, geboren 13-6-1900 te Amsterdam, wonende Beethovenstraat 9a Amsterdam, en W. Bohn geb. te Swakopmund (Zuid Afrika), 20-2-1911, wonende Churchilllaan 29 te Amsterdam. In November van het vorige jaar stonden beiden terecht voor de Econ. Politieërchter te Amsterdam wegens een aantal deviezenovertredingen met betaalmiddelen uit Zwitserland, België, Frankrijk en Amerika. Bohn had als directeur der Montaan bij internationale overschrijvingen frauduleus over meer dan Zw. Frs. 300.000.-- en bijna 200.000 dollar gedisponeerd. Bovendien had hij in het buitenland grote schulden gemaakt.

Hij kocht voor de N.V. ertsen in tegen een lagere prijs dan hij aan de Ned. Bank opgaf en liet het surplus op geheime buitenlandse rekeningen boeken.

Tenslotte richtte hij met de op deze wijze verkregen fondsen in het vorstendom Lichtenstein de Minora Trust op, een bedrijf in staal en chemische producten.

Koers was aan een en ander minder schuldig, daar hij in het bedrijf niet zo op de voorgrond trad. Beiden traden als directeur uit en thans fungeert als zodanig Mr. Gerardus Adrianus van Haeften, geboren te 's-Gravenhage op 10-8-'03 en wonende aan de Cliostraat 24 te Amsterdam. Hij was voorheen als procuratiehouder werkzaam bij de N.V. v/h Ketjen & Co.

Commissarissen zijn:

Dirk de Jong, geboren te Amsterdam, 25-9-1896, wonende Laan van Poot 33, Wassenaar.

Erich Arno Emil Schicht, geboren te Wenen 20-2-1906, wonende Lönengrünstraat 33 te 's-Gravenhage.

Johannes Keuning, geboren te Hengelo op 19-10-'08, wonende Reinier Vinkeleskade 67 te Amsterdam.

A. Ellinger te Cranford (Engeland), en

Mr. A.J. Steendijk, Richard Wagnerstraat 40 te Amsterdam.

Procuratiehouder is de reeds eerder genoemde Jaconus Alphonsus Marie Loogman, geboren 9-11-1900, wonende Surinameplein 20 te Amsterdam.

De zaak in kwestie is er een van behoorlijke omvang. De verwachting bestaat, dat de N.V. een belangrijke plaats gaat innemen in de wereldhandel in metalen. De gang van zaken is alleszins bevredigend. De leden der directie staan gunstig bekend. Het beheer is deugdelijk. De financiële positie is gezond en het naleven van verplichtingen vindt regelmatig plaats. Bankrelaties worden onderhouden met de Nederlandse Bank voor Zuid-Afrika, gevestigd aan de Keizersgracht te Amsterdam.

Gegevens van Juli 1950.

Verstr. inf.

- 12-8-'48 N.V. Ned. Kabelfabriek te Delft
18-8-'47 J. Sluyter, Lage Duin en Daalseweg 7,
Bloemendaal
22-7-'50 The British Traders Association, Birmingham
1-8-'50 Exportforeningens, Stockholm
12-8-'48 H. Oyens & Zonen N.V., Amsterdam
3-12-'48 N.V. Montan Export, Den Haag
5-10-'48 Wed. P. Smits & Zn, Lauwerecht, Utrecht
12-8-'48 N.V. Was-Import-Export, Geestbrugkade 30,
Rijswijk
21-9-'49 Kopmansbyran Göteborg A.B. te Göteborg
24-11-'49 Centrale der Vereinigten Auskunfteien
Burger te Aken (Dld.)
16-8-'48 Société Anonyme pour le Commerce Extérieur
te Zürich (Zw.)
10-12-'49 Polish Legation, Alexanderstraat, Den Haag
13-7-'50 Z-Holl. Pletterijen v/h D.A. Hamburger te
Delft

's-Gravenhage,
11 Augustus 1950

25.

Aan : HC t.b.v. C 5

Van : B IX

00018

de 91027
06-391
16 AUG 1950
ACD/91026

NIET O.K.
ACD/7C
DAT: 21/9 50
PAR: 2

*Waarde stel
nr op kaart
hand bij Montan
11-57*

De relatie deelde mij betreffende de N.V. Handel
Mij. Montan, gevestigd te 's-Gravenhage, 2e
Lulofdwarsstraat 6, het volgende mede:

Deze N.V. staat vermeld in de Ned.
Staatscourant van 19-8-'20. Zij heeft ten doel de
handel in ijzer, staal, grint, zand enz. Haar
maatschappelijk kapitaal bedraagt fl.8.000.000.--
geheel geplaatst en gestort.

Als directeur fungeert Petrus Adrianus
Ignatius Steens, geboren te Delft 22-1-'99, wonende
aan de Prinses Mariannelaan 199 te Voorburg.

President en gedelegeerd commissaris is
Ir. A.L.H.Roebroek, wonende te Zoetermeer. Adviserend
commissaris is Mr. F.P.J.Perquin te Wassenaar.
Commissaris zijn A.M.Kusters en Mr. L.de Blécourt,
beiden wonende te 's-Gravenhage.

Procuratiehouder met de titel van
adjunct-directeur is Abraham Willem de Roo, geboren
te Rotterdam, 20-8-'90, wonende Overburgkade 113
te Voorburg. Sinds 28-7-'45 fungeren als bestuurder,
aangesteld door het N.B.I., Petrus Joannes Broeck-
hoven, inspecteur van de Rijksbelastingen, wonende
Ieplaan 79 te 's-Gravenhage en Mr. Rein Valencijn
Bakker, advocaat en procureur, kantoor houdende aan
de Nassaulaan 4 te 's-Gravenhage.

De beoordeling van voornoemde personen
is gunstig.

De vennootschap was aanvankelijk geves-
tigd te Rotterdam, waar thans aan de Lijsterbeslaan
21 nog een filiaal is gevestigd. Zij houdt zich
 bezig met de handel in ijzer, staal, grint en zand.
Zij behoorde destijds tot het concern van de
Klöckner Werke te Duisburg (Dld.), van welke onder-
neming zij sinds 1929 wel iets lossen kwam te staan,
maar toch steeds een belangengemeenschap bleef.

De vennootschap kreeg destijds de ver-
tegenwoordiging van de Gedags Marien Werke te
Osnabrück. Er werd veel activiteit ontwikkeld en er
werden betekende omzetten gemaakt. Filialen kwamen
tot stand te Eindhoven, Breda en Heerlen, welke
echter in 1941 werden opgeheven. Daarnaast was men
nauw geïnteresseerd bij de N.V. Het Haagse Veem, een
dochteronderneming te 's-Gravenhage, terwijl zij ook
betrokken was bij de N.V. Handel Mij Klöckner Staal
te 's-Gravenhage. Ook over deze beide N.V.'s fungeren
de heren Broekhoven en Bakker als bestuurders.

Tijdens de laatste periode van de oorlog
lag het bedrijf stil, doch na de bevrijding is men
weer aan het werk gegaan en de huidige gang van
zaken is weer gunstig

De aanwezige bedrijfsmiddelen waren steeds voldoende en zijn dit ook thans nog. Betalingen gaan op tijd.

Er heeft destijds in de dagbladen een artikeltje gestaan waarin het volgende vermeld stond.

"Bij een metaalhandel te 's-Gravenhage heeft de Centrale Vermogensopsporingsdienst een vijandelijk vermogen van ruim fl. 4.000.000.-- in beslag genomen. Voor dit geld plaatsten de Duitsers omstreeks 1944 een order bij de N.V., welke met de bezetter heeft gecollaboreerd".

Of men later nog verder op deze zaak ingegaan is, kon relatie niet zeggen.
Gegeven van April 1950.

's-Gravenhage, 10 Augustus 1950.

25.

0200 OB 791. *20 91027, 9372*

OB 791
16 AUG 1950 d
ACD/91025

NIET O.L.
ACD/40
DAT 21/8/50
PAR

AAN : A.C.D. / P.A.
VAN: B IX No. 648 / 1950
Bestemd voor: C 5
No.

Bericht op schrijven no. 80818 , d.d. 7 Juli 1950.

Hierbij heb ik de eer U te doen toekomen een rapport in duplo betreffende:
~~in duplo~~

- 1 Montan Export (Metaal Handel Mij) N.V., gevestigd te 's-Gravenhage, Nieuwe Parklaan 55,
- 2 N.V. Handel Mij. Montan, gevestigd te 's-Gravenhage, 2e Lulofdwarsstraat 6,
- 3 N.V. Montaan Metaalhandel, gevestigd te Amsterdam, Paulus Potterstraat 7.

15 Augustus , 1950.
B IX.

N.B. Mogelijk nog van interesse voor

R. 367

U 8308 b - C 56 - E1/ES2

co

's-Gravenhage, 27 Juli 1950

Ref.: Uw brief No. 89346/CR/179
van 19 Juli 1950

A.D. 1950

H. 191 C
3 AUG 1950
ACD/90272

Hierbij doe ik U het origineel van de beschouwing "das Problem der Konzernentflechtung in der deutschen Montanindustrie" toekomen, daar dit door mij niet verder benodigd is.

•••
•••
•••
•••
•••

A.

Aan het Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's - G r a v e n h a g e .

bekannt

11. R111

Aus dem Bericht des ...

5.11.1947.

Das Problem der Konzernentflechtung in der deutschen Montanindustrie hat in jüngster Zeit zu einer lebhaften Diskussion für und wider die Entflechtung geführt. Die Auflösung der westdeutschen Montankonzerne geht bekantlich auf die Bestimmungen des Potsdamer Kommuniqués und des weiteren auf das Dekartellisierungsgesetz zurück. Im August 1946 wurde unter gleichzeitiger Beschlagnahme des gesamten Vermögens der Eisen und Stahlindustrie in der britischen Zone die North German Iron and Steel Control mit dem Sitz in Düsseldorf gegründet. Kurz darauf kam es zur Angliederung einer in diesem Auftrag arbeitenden Treuhandverwaltung. Die Entflechtungsaktion begann im Februar 1947, und sie ist in der eisen- und stahlerzeugenden Industrie zu etwa 75% durchgeführt. Nahezu 20 Werke sind von ihren Konzernbindungen gelöst worden. Es wurden Miniaturgesellschaften mit einem Aktienkapital von RM 100.000.-- gegründet, die bestimmte Werksanlagen der Konzerne zunächst pachtweise betreiben.

Mir liegt nun ein Bericht eines hervorragenden Sachkenners der Eisenindustrie des Westens vor, aus dem ich Ihnen die folgenden Gedanken vermitteln möchte. Vorweg aber darf ich darauf aufmerksam machen, dass in der Person des Leiters der genannten Treuhandgesellschaft, des Direktors Dinkelbach, ein Mann bestellt worden ist, der als bester Kenner der Eisen- und Stahlindustrie des Westens gilt. Ferner ist darauf hinzuweisen, dass die unter seiner Leitung arbeitende Treuhandverwaltung an bestimmte Weisungen der Besatzungsmacht gebunden ist. Dies ist natürlich ein Umstand, der bei der zum Teil sehr scharfen Kritik an den Durchführungsmassnahmen der Treuhandverwaltung zu berücksichtigen ist.

Nun zu dem erwähnten Bericht aus der Feder meines Korrespondenten, der eingangs darauf hinweist, dass die Konzernentflechtung sowohl eine politische als auch eine wirtschaftliche Seite hat. Wenn schon bei Ankündigung der Entflechtungsmassnahmen im Dezember 1946 mannigfache Kritiken und ernsthafte Bedenken hörbar wurden, so vor allem deshalb, weil die Vorbereitungszeit für eine derartig grundlegende und weitreichende Aktion zu gering erschien. Die Schulden der Vergangenheit, so heisst es in dem Bericht weiter, blieben bei den Konzernen, wogegen man ihnen ihre wichtigsten Aktivposten, nämlich ihre Vorräte an Rohstoffen, Halbfertigfabrikaten, Fertigerzeugnissen usw. nahm und ihnen dafür lediglich Papiermark unter Zugrundelegung meist wenig günstiger Taxwerte aushändigte. Pacht- oder Nutzungsgebühren für die betriebenen Werksanlagen sind von den neuen Gesellschaften bisher nicht gezahlt worden, da trotz langwieriger Verhandlungen eine Einigung über die Pachtsätze nicht erzielt werden konnte. Alles dies hat den finanziellen Status der Konzerne geschwächt. Die Frage der künftigen Besitzverhältnisse ist völlig offen geblieben, mit der Einschränkung, dass von britischer Seite wiederholt erklärt worden ist, dass nach einer etwaigen Aufhebung der Beschlagnahme eine Rückgabe der Werke an die früheren Besitzer nicht vorgenommen würde.

In

In diesem Zusammenhang wurde sowohl von den Parteien als auch von den Parlamenten und Gewerkschaften die Sozialisierungsfrage in der eisen-schaffenden Industrie mehr oder weniger doktrinär und temperamentvoll erörtert. Inzwischen ist es allerdings um diese Frage ruhiger geworden, weil an die Durchführung des Marshall-Planes Erwartungen für eine Unterstützung der Eisen- und Stahlindustrie geknüpft werden. Die für eine Sozialisierung eintretenden Parteien sowie die Gewerkschaften scheinen sich zu der Erkenntnis durchgerungen zu haben, dass im Augenblick eine zu starke Herausstellung oder gar ein bedingungsloses Begehren nach Sozialisierung die finanziellen Stützungspläne der USA in Frage stellen könnten.

Die sich gegen die Entflechtung richtende Kritik ist verschiedener Art. Vor allem gewinnt die Behauptung zunehmend an Boden, dass die Gründung vieler Einzelgesellschaften im Endeffekt doch wieder in das Zustandekommen eines Grosskonzerns einmünden würde, als dessen Vorläufer bereits offen die jetzige Treuhandverwaltung bezeichnet wird. Zur Zeit liegen die Dinge so, dass alle entflochtenen Werke starke personelle und finanzielle Bindungen zur Treuhandverwaltung haben, und dass sie selbst nicht ermächtigt sind, Entscheidungen irgendwelcher Bedeutung zu treffen. Ein weiterer Punkt der Kritik ist die Finanzierungs- und Subventionierungsfrage. Sämtliche Eisen- und Stahlwerke arbeiten mit erheblichem Defizit und benötigen monatliche Zuschüsse von nicht unbeträchtlicher Höhe. Sie werden im wesentlichen aus der Zonenhaupthasse, also aus Steuergeldern bezahlt. Zusätzliche Kredite gewähren zum Teil die Banken, doch scheint deren Kreditbereitschaft neuerdings von gewissen Bedenken beherrscht zu werden, weil die Sicherheitsfrage schwierig ist. Die Defizitwirtschaft soll ein Ende finden, wenn die seit längerer Zeit schon geplante und bisher vom Alliierten Kontrollrat noch nicht genehmigte Preiserhöhung Wirklichkeit wird. Allerdings ist die Spanne zwischen Selbstkosten und Verkaufspreisen bei allen Werken noch immer sehr erheblich und angesichts der unterschiedlichen Produktionsvoraussetzungen auch höchst uneinheitlich. Von der Preisseite allein ist deshalb die Wiederherstellung einer Rentabilität nicht zu erwarten, es sei denn, dass eine Preiserhöhung von 200 oder 300% eintreten würde. Eine Senkung der Selbstkosten muss durch rationellere Ausnutzung der Betriebsanlagen, durch den Wiedereinsatz von hochwertigen Auslandserzen, durch Mehrleistung der Belegschaften und durch Wiederherstellung der technischen Anlagen erreicht werden.

Ein dritter, sehr wesentlicher Punkt der Kritik ist, dass durch die Entflechtung wirtschaftlich und technisch organisch gewachsene Gebilde zerrissen werden. Diese Tatsache steht im Gegensatz zu den Zusicherungen der Treuhandverwaltung, die immer wieder erklärt hat, dass keine Trennung organisch zusammengehörender Werksteile erfolgen soll. In der Tat sind aber solche Zerreißungen erfolgt. Sie finden ihre Betätigung in verschiedenen Protesten, nicht nur aus führenden Industriekreisen, sondern auch von Seiten der Belegschaften und der Gewerkschaften. Das gilt beispielsweise für den Fall der Ruhrstahl A.G., die in mehrere kleinere Werke aufgliedert wurde. Das hat die Unwirtschaftlichkeit der betroffenen Unternehmen durch unverhältnismässig hohe Verwaltungskosten noch gesteigert, ganz abgesehen davon, dass eine derartig kleine Zerstückelung grösserer Werkseinheiten durchaus nicht den Erfordernissen des Kartellisierungsgesetzes entspricht, das ein Optimum von 10.000 Belegschaftsmitgliedern zulässt. Das Schicksal des den bisherigen Montankonzernen angehörenden Erzesitzes, ferner der weiterverarbeitenden Betriebe sowie des Handels ist

ist ungewiss und hat ebenfalls zu sorgenvoller Kritik herausgefordert. Offenbar besteht in dieser Hinsicht bei den zuständigen Stellen noch keine klare Konzeption.

Die Zerlegung des Konzerns in Einzelwerke vollzieht sich zwar unter der Oberaufsicht der North German Iron and Steel Control, aber es steht zweifelsfrei fest, dass für die Einzelheiten des Entflechtungsplanes die Treuhandverwaltung das Urheberrecht für sich in Anspruch nehmen kann, und sie somit auch einen grossen Teil der Verantwortung für die Auswirkungen der durchgeführten Massnahmen trägt. Insbesondere verdient in diesem Zusammenhang die Einbeziehung der Arbeiterschaft in die Leitung der neugegründeten Gesellschaften hervorgehoben zu werden. Den dreiköpfigen Vorständen gehört ein sogenannter Arbeitsdirektor an, und die aus elf Mitgliedern bestehenden Aufsichtsräte schliessen vier Vertreter der Arbeiterschaft und der Gewerkschaften ein. Diese sozialpolitische Neuerung ist von grundlegender Bedeutung, das jetzt geschaffene System wird noch der Bewährung bedürfen.

Noch lässt sich über die Auswirkungen der Montankonzernentflechtung kein abschliessendes Urteil bilden. Nur so viel ist erkennbar, dass manche Dinge etwas experimentell behandelt wurden. Es sind viele Fragen offen geblieben, und es wird die vordringliche Aufgabe der Treuhandverwaltungen sein, diese unter Würdigung der bisher geübten Kritik einer baldigen Klärung zuzuführen.

+ + +

Zu der Konzernentflechtung in der Montanindustrie liegt auch eine Stellungnahme von gewerkschaftlicher Seite vor, aus der ich Ihnen einige bemerkenswerte Punkte nennen möchte. Anknüpfend an das von Bevin aufgestellte Programm der Sozialisierung der deutschen Schlüsselindustrie und an die Erklärung des früheren USA-Aussenministers Byrnes, (wonach die Regierung der Vereinigten Staaten keinerlei Einwendungen gegen die von britischer Seite verfolgten Pläne erhebe), wird der gewerkschaftliche Standpunkt dahin präzisiert, dass eine Neuordnung der Eisen- und Stahlindustrie, wie die der übrigen Grundstoffindustrien, nur durch Ueberführung in Gemeinbesitz und durch eine entsprechende Form der Gemeinwirtschaft richtig sei. Während bei der Regelung für Bergbau und IG-Farbenindustrie eine Mitwirkung der Arbeitnehmerschaft nicht verwirklicht worden sei, sei bei der Neuordnung der Eisen- und Stahlindustrie ein besserer Weg beschritten worden, indem die Arbeitnehmerschaft stärker in die Verantwortung der Werke eingeschaltet wurde. Es wird darauf hingewiesen, dass in den Aufsichtsräten der neugegründeten Gesellschaften, abgesehen vom Vorsitzenden, die Hälfte der Mitglieder durch die Gewerkschaften benannt wird. Besondere Bedeutung wird der Bestellung eines Arbeitsdirektors im dreiköpfigen Vorstand beigemessen und ferner der Tatsache, dass in der Treuhandverwaltung selbst der Arbeiter für alle Personalfragen von den Gewerkschaften vorgeschlagen worden ist. Die Aufgabe des Arbeitsdirektors besteht darin, dafür einzustehen, dass neben dem kaufmännischen und technischen Interesse im besonderen Masse die Interessen des Menschen vertreten werden. Dabei soll nicht übersehen werden, dass der Mensch im Betrieb auch

auch ein Kostenfaktor ist. Der Arbeitsdirektor muss sich also die Rechnungslegung und Statistiken seiner kaufmännischen Kollegen gründlich ansehen. Es soll nicht übersehen werden, dass es sich um Unternehmen handelt, die selbstverständlich nach dem Prinzip der Kostendeckung arbeiten müssen. Die Aufgabe des Arbeitsdirektors zielt daher auf ein Optimum im Interesse des Einzelnen und des Betriebes. Auf diese Weise wird der Beweis erbracht, dass eine richtig durchgeführte Demokratisierung durchaus mit den Erfordernissen einer notwendigen Betriebshierarchie in Einklang gebracht werden kann. Die Stellungnahme befasst sich dann auch mit der Kri- tik, wonach durch die getroffenen Massnahmen organische Zusammenhänge zerschritten und damit die Wirtschaftlichkeit verringert wird. Die Gewerkschaften reden in keiner Weise einer einseitigen Zerschlagungspolitik das Wort, sondern erkennen auch hier die Gesamtwirtschaftlichkeit als notwendigen obersten Massstab an, ohne dass sich daraus allerdings die Folgerung ergebe, die vorhandenen Konzerngebilde unter allen Umständen zu erhalten, da für ihre Struktur nicht immer zwingende wirtschaftliche Gesichtspunkte massgebend gewesen sind. In der Stellungnahme wird beispielsweise auf das Hüttenwerk Oberhausen hingewiesen, auf einen Fall, in dem die Gewerkschaften ihre Bedenken gegen die Ausgliederung des Stahlbaus Sterkrade geltend gemacht haben. Inzwischen ist die gleiche Frage bei zwei weiteren Hüttenwerken aktuell geworden: Rheinhausen und Dortmund. Die Stellungnahme spricht sich für eine sorgfältige Ueberprüfung in jedem Einzelfalle aus, wobei auch die Konkurrenzfähigkeit des deutschen Unternehmens gegenüber der Aussenwelt zu berücksichtigen ist. In gleicher Weise ist zu prüfen, ob notwendig zu erhaltende Zusammenhänge unbedingt auch eine enge verwaltungsmässige und eigentums-mässige Verbindung erforderlich machen. Auch in der Frage der Mischpreisrechnung und damit einer gewissen vertikalen Verflechtung sprechen sich die Gewerkschaften für eine sachlich-volkswirtschaftliche Prüfung aus.

19 Juli 1950

No. : 89346

Uw No: -

UITGEBOEKT

Betr.: MONTANKONZERN

Met het schrijven van mijn Dienst onder No. 25467 d.d. 22 December 1947 werd U een aantal rapporten toegezonden, bevattende de Duitse meningsuitingen inzake diverse onderwerpen.

Ik moge U hierbij verzoeken daarvan het rapport betreffende de oplossing van het Duitse "Montankonzern" weder in afschrift aan ons te doen toekomen.

K.A.

Bijlagen: gene

Aan de Heer Regeringscommissaris
in Algemene Dienst
Plein 1813, No. 4
's-CRAVENHAGE

Ohl.

CO 80818

Aan: B IX

Van: C 5

No.: 80818

Betr.: N.V. MONTAN Export.
Nieuwe Parklaan 55
's-GRAVENHAGE

Met verwijzing naar mijn verzoek d.d. 7 Juli 1950 onder b.g. nummer moge ik U verzoeken tevens bij Uw relatie Leo nog te informeren, of er ook enige band bestaat heeft tussen de N.V. MONTAN Export en het Duitse MONTANKONZERN, dat inmiddels waarschijnlijk niet meer bestaat.

*int CO. bij de dit will
het geval de cs. 23/18*

18 Juli 1950

an. C 5

Accoord H.C.:

Aan: B IX

Van: C 5

No.: 80818

VERTROUWELIJK

Betr.: N.V. MONTAN Export
Nw. Parklaan 55
's-Gravenhage

Hiermede moge ik U verzoeken via Uw relatie Leo te informeren, of er verband bestaat tussen de volgende firma's, dan wel of hier sprake is van drie geheel los van elkaar staande N.V.'s.

- a. N.V. MONTAN Export (Metaalhandelmaatschappij)
Nieuwe Parklaan 55 - 's-Gravenhage.
- b. N.V. MONTAN Handelmaatschappij (IJzer en Staal),
2de Lulofsdwarstraat 6 - 's-Gravenhage.
- c. N.V. MONTAAN, Metaalhandel te Amsterdam,
Paulus Potterstraat 7.

Gaarne zou ik, zo mogelijk, enige nadere bijzonderheden over deze firma's van U ontvangen.

7 Juli 1950

Accoord H.C.:

Ontv. bew.: C 5

Rappel : *7. Leo*

Antwoord :

RAPPORT van KB
voor C.

Nr. : 672

Betr.: Levcovitch.

OP KAART
ACD/4C
DAT: 2/9/50
PAR: <i>E</i>

66.322-1
69.239-66.391

<i>66.391</i> <i>res. 6 - og. 239</i>
28 FEB. 1950
ACD/00010

XI | *N* | Wij vernamen dat LEVCOVITCH van de N.V. Montan Bardos op de Hongaarse Legatie een bezoek heeft gebracht. Het onderhoud duurde twee uur. Dit kan geen zakelijk gesprek zijn, daar hij dan met mevrouw LORINGER had moeten spreken. De N.V. Montan heeft een enkele maal een pakket met de koerier naar Hongarije gezonden. LEVCOVITCH is vele malen naar Hongarije gegaan, *of een brief*

NK

KB, 27 Februari 1950.

Jane

zie ook stuk 91025

MINISTERIE VAN
ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 2 Augustus 1949
Javastraat 68

No. C 65785 \leftarrow / H
Bijl.: gene

GEHEIM

UITGEBODEN

Betr.: N.V. MONTAN

Naar aanleiding van Uw schrijven No. U 17550 a - C 56 - KC 1
dd. 4 Juli 1949 betreffende Rudolf RAAB moge ik U verzoeken mij op de
hoogte te houden met de namen van personen, die refereren aan de N.V.
MONTAN te 's-Gravenhage.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

LP

L. Pot

De Heer Regeringscommissaris in Algemene Dienst,
Plein 1813 No. 4,
's-GRAVENHAGE

c

Volgno.

11 JULI 1949

ACD/65705

4 Juli 1949.

U 17550 a - C 56 - KC 1

Betr: Rudolf RAAB.

..

Ingesloten moge ik U de gegevens doen toekomen betreffende visumaanvraag van bovengenoemde persoon.

In verband hiermede moge ik U nog mededelen, dat de secretaris van het Consulaat te ZÜRICH terloops mededeelde, dat het hem opgevallen was, dat de N.V. MONTAN te 's-GRAVENHAGE door zeer vele vogels van uiterst diverse pluimage als referentie opgegeven werd en nog wordt.

Ik zou het op prijs stellen te vernemen of U het van enige belang acht of alle aan deze firma refererende personen gemeld worden.

A.

Aan het Ministerie van Algemene Zaken,
Javastraat 68,
's-GRAVENHAGE.

VRAGENLIJST

in te vullen door vreemdelingen, die een visum voor een reis naar Nederland wensen

N.B. Het verstrekken van onjuiste opgaven levert een strafbaar feit op.

QUESTIONNAIRE	FRAGEBOGEN	INTERROGATIVE FORM
à remplir par des étrangers qui désirent obtenir le visa de leur passeport en vue de leur voyage aux Pays-Bas.	auszufüllen durch fremde Staatsangehörige, welche Visierung ihres Passes für ihre Reisen nach den Niederlanden wünschen.	to be filled in by foreigners, desiring a visa on their passports for their pilgrims to the Netherlands.
N.B. Fournir des indications inexactes constitue un fait punissable.	N.B. Unrichtige Angaben werden als strafbare Handlung betrachtet.	N.B. Giving unexact indications constitutes a punishable act.
(Il n'est pas exigé de feuille spéciale pour les enfants au-dessous de 13 ans qui voyagent en compagnie de leurs parents ou de leurs tuteurs.)	(Für Kinder unter 13 Jahren, die in Begleitung ihrer Eltern oder Vormünder reisen, ist kein besonderes Formular nötig.)	(For children under 13 years of age, travelling in company of their parents or guardians, no separate formula is required.)

VRAGEN (questions, Fragen, questions):	ANTWOORDEN (réponses, Antworten, answers):
1. Familiensam en voornamen. Vor gebuude vrouwen of weduwen ook te vermelden (Familiensam en voornamen van (overleden) echtgenoot) in et prénom. (Les femmes mariées ou les veuves devront aussi mentionner le nom et les prénoms de leur époux (défaut).) Familiensam und Vornamen. (Von verheirateten Frauen oder Witwen ist ebenfalls anzugeben der Name und die Vornamen des (verstorbenen) Gatten). Surname and Christian name. (Married women and widows should also mention name and Christian names of their (late) husband.)	1. R A A B Rudolf
2. Beroep. Beruf. Profession.	2. kaufmann
3. Datum, jaar en plaats van geboorte. Date, année et lieu de naissance. Geburtsdatum und -jahr, Geburtsort. Date, year, and place of birth.	3. 14-9-1903 Wien/Oesterreich
4. Woonplaats en adres. Domicile et adresse. Wohnort und Adresse. Domicile and address.	4. Scheuchzerstrasse 40, Zürich
5. Nationaliteit bij geboorte. Nationalité lors de la naissance. Nationalität bei Geburt. Nationality by birth.	5. Oesterreicher
6. Huidige nationaliteit. Nationalité actuelle. Jetsige Nationalität. Present nationality.	6. "
7. Bijzonderheden paspoort: a) land van uitgifte: b) nummer: c) datum en plaats van uitgifte: d) wanneer verlopen en door wien: e) tot wanneer geldig: Détails du passeport: a) pays de délivrance: b) numéro: c) date et lieu de délivrance: d) prolongé quand et par quelle autorité: e) valable jusqu'à: Einzelheiten des Reisepasses: a) Land der Abgabe: b) Nummer: c) Datum und Ort der Abgabe: d) Wann verläuft und durch wen: e) Gültig bis: Passport particulars: a) country where issued: b) number: c) date and place where issued: d) when prolonged and by whom: e) valuable until:	7. Oesterreich 4 PA 2808B/49 Bundesministerium für Inneres Wien 19.4.1949 durch Bundesministerium für Inneres Wien, 18 April 1954

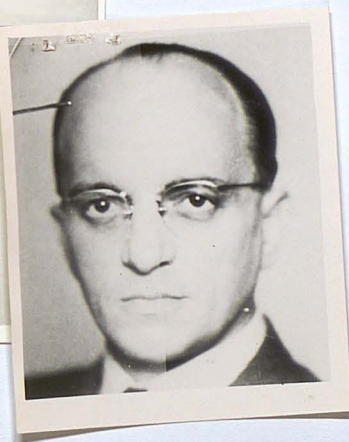
8. Welke personen of firma's in Nederland kunt gij als referenties opgeven? Quelles personnes ou maisons de commerce aux Pays-Bas pouvez-vous indiquer comme références? Welche Personen oder Firmen in den Niederlanden können Sie als Referenzen angeben? Please state the names of persons or firms in the Netherlands, able to give references.	8. AZVIH/ N.V. Amsterdamsche Rijk voor Handel en Industrie, herengracht 384 Amsterdam N.V. Montan Export, Den Haag , 55 Nieuwe Parklaan
9. Naar welke plaatsen zijt gij voornemens te gaan? Dans quels endroits désirez-vous vous rendre? Nach welchen Orten wünschen Sie sich zu begeben? To what places do you intend to go?	9. Den Haag u. Amsterdam
10. Wat is het doel van Uw reis? Quel est le but de votre voyage? Welches ist der Zweck Ihrer Reise? Please state the object of your journey?	10. zu geschäftlichen Besprechungen Korrespondenzen mit beiden Firmen
11. Welke bescheiden legt gij over om het doel Uwer reis te bewijzen? Quelles pièces pouvez-vous produire pour prouver le but de votre voyage? Welche Dokumente können Sie vorweisen, um den Zweck Ihrer Reise zu beweisen? What documents do you produce to prove the object of your journey?	11. 5 Tage
12. Hoelang went gij in Nederland te verlijven? Combien de temps désirez-vous séjourner aux Pays-Bas? Wie lange wünschen Sie sich in den Niederlanden aufzuhalten? How long do you wish to stay in the Netherlands?	12. 10. oder 11. Juni 1949
13. Wanneer went gij Nederland binnen te komen? Quand désirez-vous entrer aux Pays-Bas? Wann wünschen Sie in die Niederlande einzureisen? When do you want to enter the Netherlands?	13. ja letzte Reisen am: 21.5.48 22.7.48 24.9.48
14. Zijt gij reeds vroeger in Nederland geweest? Zoo ja, wanneer en in welke gemeenten? Avez-vous été aux Pays-Bas auparavant? Dans le cas affirmatif: quand et dans quelles communes? Waren Sie schon früher in den Niederlanden? Wenn ja, wao und in welchen Gemeinden? Have you been in the Netherlands before? If so: when and in what towns or villages?	14. 25.1.1949 30.10.48 29.3.49 3.11.48 Amsterdam/Haag
15. Op welke wijze zult gij voorzien in de kosten van Uw verblijf in Nederland? De quelle manière pourrez-vous pourvoir aux frais de votre séjour aux Pays-Bas? Auf welche Weise werden Sie die Kosten Ihres Aufenthaltes in den Niederlanden bestreiten? What will be your means of existence during your stay in the Netherlands?	15. mit freien Devisen und zum Teil eingeladen vorder N.V.Montan Export Den Haag

Datum: Zürich
Date: den 9. Juni 1949

HANDEKEMING:

Signature:
Unterschrift:
Signature:

PHOTOGRAPHIE:



P. Steens

Directeur N.V. Handelmaatschappij „Montan“ Den Haag



*Telefoon Haag 180156
na 6 uur Haag 779923*

*Privé adres :
Prinses Mariannelaan 199
Voorburg*

I BERKOVITCH
II LEVKOVITCH

J de May

I President-direkten
genaturaliseerd Anders.

Turkse jood in Berlijn geboren,
slak voor de oorlog naar Canada,
daar schik gegeven van
vliegbruggen of vliegrij adreessen
leefte o.a. mijn in Montreal.

MONTAN

in A'dam, MONTAAN en 11de
gedollaband.

Boek en derde prijs in Dordrecht.

in de May 5 directen
waerwan regimant 11de.

Laat zich niet gaaf uit over de
snode 11de joden van I band
hij hem verprijde en Lancel WOLF

~~Spezial~~

verbleibt das WOLF mit demore
im Lagerhaltung Teil I.

N.V. MONTAN EXPORT

DEN HAAG · LONDON · NEW YORK

WALSERIJPRODUCTEN VAN IJZER EN STAAL · RUWIJZER EN FERRO-LEGERINGEN · NON-FERRO METALEN · ERTSEN · MACHINES

TELEFOON 55 22 00*

TELEXNUMMER: 55 30 34

TELEGRAMADRES: EXPOMONTAN, DEN HAAG

DEN HAAG, Januari 1949

NIEUWE PARKLAAN 55

UW REF.:

ONZE REF.: vdL/EL.

Mijne Heren,

Betr.: HIDUMINIUM.

Hierbij komen wij terug op onze kennisgeving, waarin werd medegedeeld, dat de **High Duty Alloys Ltd.** te Slough (Engeland) ons de alleenvertegenwoordiging voor Nederland heeft toevertrouwd van de door haar vervaardigde producten uit **Aluminium**, **Magnesium** en hun legeringen.

De aluminium-legeringen, die onder de naam "**Hiduminium**" in de handel worden gebracht, hebben ieder voor zich bepaalde mechanische eigenschappen en zijn met bijzondere zorg zodanig samengesteld, dat voor iedere toepassing een geschikte legering kan worden geleverd.

De fabriek kan **Hiduminium** aanbieden in:

platen - schijven - strippen

staven (momenteel uit fabrieksvoorraad leverbaar in diverse afmetingen en kwaliteiten)

buizen

profielen (waaronder raam- en deurprofielen, profielen voor de carrosseriebouw) smeed-, pers- en stampstukken,

terwijl ook Hiduminium hemelwaterafvoer, zoals regenpijpen met de bijbehorende fittings in het productie-programma zijn opgenomen.

Aangezien Uw belangstelling ongetwijfeld naar één of meer van deze producten zal uitgaan, verzoeken wij U ons een gespecificeerde opgave te zenden van die producten, waarvoor wij U onze aanbieding mogen doen toekomen.

Mocht U nadere gegevens over deze legeringen wensen, zo zijn wij vanzelfsprekend te allen tijde bereid U deze mondeling te verstrekken, waartoe een onzer heren zich gaarne te Uwent zal vervoegen.

Uw berichten hieromtrent tegemoetziende, verblijven wij

hoogachtend,

N.V. MONTAN EXPORT

18/6, 25/6, 2/7, 9/7, 15/7, 20/7

N.V. MONTAN EXPORT

invoer = 10 teams

6 weken	ab	cd	ef	gh	ij	kl
+ 2	ac	ed	fg	hi	jk	lm
12 teams	ad	eh	il	fm	gn	ho
	be	fi	jl	km	ln	op

13/8, 20/8

ad	gh
ae	ij
af	kl
ag	lm
ah	no
ai	op
aj	qr
ak	st
al	uv
am	wx
an	yz

10 weken + 1
12 teams

ab	cd	ef	gh	ij	kl	mn	op	qr	st	uv	wx	yz
ac	ed	fg	hi	jk	lm	no	op	qr	st	uv	wx	yz
ad	eh	il	fm	gn	ho	ip	jq	kr	ls	mt	nu	ov
ae	ek	jl	km	ln	mo	np	oq	pr	qs	rt	su	tv
af	fl	gm	hn	io	jp	kq	lr	ms	nt	ou	pv	qw
ag	gl	hm	in	jo	kp	lq	mr	ns	ot	pu	qv	rw
ah	hl	im	jn	ko	lp	mq	nr	os	pt	qu	rv	sw
ai	il	jm	kn	lo	mp	nq	or	ps	qt	ru	sv	tw
aj	jl	km	ln	mo	np	oq	pr	qs	rt	su	tv	uw
ak	kl	lm	mn	no	op	pq	qr	rs	st	tu	uv	vw
al	kl	lm	mn	no	op	pq	qr	rs	st	tu	uv	vw

8 weken + 2
16 teams

4/3, 4/3

10 teams

ad

ae

N.V. MONTAN EXPORT

BIJZONDERING VOOR VERLENDE LIDEN VAN DE VERENIGDE NEDERLANDSE VOETBAL BOND

Opbergen in OD van de NV MONTAN. 00 291 = PA
C/I,15 -II-149.

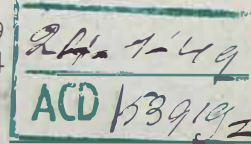
A F S C H R I F T

V I S A D I E N S T

's-Gravenhage, 22 Januari 1949.

Raamweg 47
Tel. 183980-183989
183940-183944

Vr. No. MV. 72271



Bevestiging telegram d.d.

21 Januari 1949.

Betreffende: visumaanvraag

Ter bevestiging van mijn bovenvermeld telegram heb ik de eer **Uwe Excellentie** te berichten, dat mijnerzijds geen bezwaar bestaat tegen het verlenen van een visum op het paspoort van de vreemdeling: **Simon ROSS, geb. 12-3-1905 te Itraui,**

Roemeense nationaliteit, komt zakelijke besprekingen voeren omtrent de invoer c.q. doorvoer van ijzer, staal en non.ferro metalen.

wonende

geldig voor maximaal **7** dagen.

Ik moge U derhalve verzoeken op deze visumaanvraag welwillend te willen beschikken., **mits Zwitsers c.q. Oostenrijks retourvisum twee maanden geldig is.**

Als voorwaarde wordt gesteld, ~~dat de bedoelde vreemdeling zich~~
~~voor de duur van de reis verblijft in de stad van de afkomst~~
~~van de reis en dat hij zich~~ de verplichting zich binnen 2 x 24 uur te melden bij het Hoofd van plaatselijke politie te **Den Haag.**

Afschrift - ter informatie - aan het Hoofd van plaatselijke Politie te **Den Haag** met verzoek op het tijdige vertrek van bedoelde vreemdeling te willen toezien.

Adres waarheen betrokkene zich te Uwent zal begeven:
N.V. Montan Export My, Nieuwe Parklaan 55.

Het Hoofd van de Visadienst,

AAN: Zijne Excellentie de Gezant
der Nederlanden
te BERN.

Afschrift aangeboden aan het Ministerie
van Algemene Zaken te 's-Gravenhage.

3377/522.

Warszawa, 23 September 1948

Volgno.

11 NOV. 1948

ACD/49429



Dienstvisum.

./.

Ik heb de eer Uwer Excellentie, met verwijzing naar laatstelijk mijn brief nummer 3320/521 van 23 September 1948, in vouwe dezès te doen toekomen enige gegevens betreffende de Heer FRANCISZEK SOBCZUK, houder van het Poolse dienstpaspoort serie IV 0821 nr. akt. 6526, aan wie, op grond van een verzoek van het Ministerie van Buitenlandse Zaken alhier, op 18 September jl. onder nummer 286/3377, een dienstvisum werd verleend, geldig voor 10 dagen.

M

DE TIJDELIJK ZAAKGELASTIGDE,

(w.g.) L. Savelberg

Aan Zijne Excellentie
de Heer Minister van Buitenlandse Zaken
te 'S-GR A V E N H A G E

Naam: S O B G Z U K
Voornaam: Franciszek Mieczyslaw
Geboren: 22.10.19 13
Geboorteplaats: Stanislawow
Woonplaats: Warszawa, Puławska 24.
Werkkring: Directeur van het Poolse Staatbedrijf voor In- en Uitvoer "Cioch".
Doel reis: handelsbesprekingen
Datum vertrek: 25-IX-48
Reisroute: per vliegtuig via Praag naar Amsterdam
Correspondent in Nederland: Nederland-Polen N.V.S.-Gravenhage, Benoordenhoutschweg 88 en N.V. Montaanhandel, Amsterdam, Paulus Potterstraat 7.
Steden, die in Nederland worden bezocht: Amsterdam, Gravenhage, Rotterdam
Wordt uitsluitend naar Nederland gereisd? Nederland, Zweden. Denmark, Norwegen.



GEGEVENS DIENSTPASPOORT:

Nummer: serie IV 0821 nr. akt. 6526
afgegeven: op 28.VIII.46 tot 28-XI-46, verlengd op 23-XI-46 tot 23-II-47
 20-IX-47 tot 2-IX-48
 31-VIII-48 tot 1-III-49
Geldig tot: 1-III-49
Geldig voor: alle landen van Europa
Viaum afgegeven: nr. Geldigheidsduur

Russisch	Warszawa	660678	4- IX-46	tot 10- IX-46
"	"	660787	17- X-46	" 22- X -46
"	"	660906	3-XII-46	" 14-XII-46
Italiaans	"	444	23-IX-47	" 23- XI-47
Zwitsers	"	805	25-IX-47	" 25- X -47
Oosterrijks	"	474/47	25-IX-47	transit
Bizone	"	T/02608	29-IX-47	tot 29-XII-47
Frans	"	1501	24-IX-47	" 24-XI -47
Tsjechisch	"	9465	25-IX-47	" 25-XI -47
Frans	Parijs	5865	14-XI-47	" 14-XII-47
Belgisch	"	31752	15-XI-47	" 15-XII-47
Italiaans	"	3295/47	24-XI-47	24- II-48
Zwitsers	Warsz.	99	17-II-48	" 17-III-48
Italiaans	"	68	17-II-48	" 17-IV -48
Tsjechisch	"	1174	18-II-48	" 17-VI -48
Oostenrijk	"	106/48	18-II-48	transit
Frans	"	198	24-II-48	tot 24-IV -48
Bizone	"	T/03711	24-II-48	tot 24- V -48
Italiaans	Bern	400	19-II-48	tot 18-VI -48
Noors	Warsz.	137	17-IX-48	" 17-XII-48

G.M.

Litt G 42 Geheim/GrVD 494
Bijlagen: 2

Onderwerp:
Wapensmokkel.

17 Juni 1948

Vol. n.
17 Juni 1948
ACD/ 30354

Yen
C



Te Uwer informatie doe ik U hierbij
toekomen afschriften van een tweetal
rapporten, opgemaakt door S, betrekking
hebbende op mogelijke wapensmokkel door
H.H. Lewkowitz en H.E. Overman.

G.M.

AAN:

Chef Generale Staf,
t.a.v. Hoofd Sectie G 3 B;

Hoofd C.V.D. /

VEILIGHEIDS-RAPPORT

GEHEIM

ONDERVRAGING/SIGNALERING 1)

Geheim Nr *Lew*

Datum van ~~vechoor~~/signalering: 1) **3 Juni 1948.**

~~Onderzoeker~~/Rapporteur: 1) **R. J. W.**



Personalie van **gesignaleerde**

Naam: **LAWONTZ, Hans, Heinrich**
 Alias:
 Plaats en datum van geboorte: **Gleiwitz (Dla.) 9-8-1895.**
 Nationaliteit: **Nederlander, in 1948 genaturaliseerd, oorspr. Dlt ser.**
 Beroep: **Directeur van MONTAN Export N.V.**
 Adres: **Parklaan 32, Den Haag.**

Staturement

Lengte: Gebit: Wenkbrauwen:
 Postuur: Neus: Haar:
 Gelaat: Mond: Littekens:
 Ogen: Oren:
 Kleding:
 Bijzondere kentekenen:

Reis- of identiteitspapier

Soort: **Paspoort** Nummer: **405577** Datum: **11-2-48**
 Verstrekt door: te
 Geldig tot:
 Visum voor: **Engl. Am. zone** Nummer: **0.15530** Datum: **1 Mei '48**
 Verstrekt door: **Allied. Permit Office N. Parklaan** te **Den Haag**
 Geldig tot: **1 Augustus 1948**

Reden van de reis:
 Reisdoel:
 Vervoermiddel:

School

Schoolopleiding:
 Vakopleiding:
 Talenkennis:
 Godsdienst: **Joods.**
 Politieke richting:

Familierelaties

Naam:	Adres:	Beroep:	Leeftijd:
Vader:			
Moeder:			
Echtgenote: Barrstein, Wilhelmina, Eva	Parklaan 32, Den Haag.		geb. Inochede 13-11-1904.
Kinderen:			
Broers en Zusters:			

Reden van ondervraging/signalering: 1) **Volgens politie-attaché in Londen bestaat de mogelijkheid dat betrokkene zich bezighoudt met wapensmokkel. (Melding van het Min. van Justitie, Afd. Politie, Afd. Schlichter). Geen nadere bijzonderheden bekend. (zie ook rapport betreffende Overman H. B.).**

Aan: *DN !*

Z.O.Z

Bij nader onderzoek bleek dat L. in het bezit is van een zaken-visum voor de Engelse en Amerikaanse zone van Duitsland (3 maanden geldig tot 1 Augustus 1948).

L. is niet, zoals gebruikelijk aan een antecedenten onderzoek door de Kon. Marechaussee onderworpen, voordat hem een visum werd verstrekt.

L. is niet, zoals gebruikelijk, voorgedragen voor een zakenreis door de Trust-mij. aan de Allied Permit Office.

L. blijkt een persoonlijke vriend te zijn van Capt. Degener, hoofd van het American Element van de Allied Permit Office.

Nader onderzoek wordt ingesteld.

VEILIGHEIDS-RAPPORT

GEHEIM

ONDERVRAGING/SIGNALERING 1)

Geheim Nr.

Datum van ~~geboorte~~ (signalering: 1) 3 Juni 1948.

~~Onderzoeker~~/Rapporteur: 1) R.J.W.

Personalia van onderverraagde gesignaleerde	Naam: <u>OVERMAN, Hendrikus Elizabertus</u> Alias: Plaats en datum van geboorte: <u>Rotterdam, 10 September 1895.</u> Nationaliteit: <u>Nederlander.</u> Beroep: <u>Directeur N.V. Overman en Co, P'dam. Rochussen- straat 85.</u> Adres: <u>Vijverhof 13 te Voorburg.</u>	FOTO																							
Element	Lengte: Gebit: Wenkbrauwen: Postuur: Neus: Haar: Gelaat: Mond: Littekens: Ogen: Oren: Kleding: Bijzondere kentekenen:																								
Reis- of iden- titeitspapier	Soort: Nummer: Datum: Verstrekt door: te Geldig tot: Visum voor: Nummer: Datum: Verstrekt door: te Geldig tot:																								
Reden van de reis: Reisdoel: Vervoermiddel:																									
School	Schoolopleiding: Vakopleiding: Talenkennis: Godsdienst: <u>gereformeerd.</u> Politieke richting:																								
Familierelaties	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;">Naam:</th> <th style="width: 30%;">Adres:</th> <th style="width: 20%;">Beroep:</th> <th style="width: 20%;">Leeftijd:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Vader:</td> <td>.....</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Moeder:</td> <td>.....</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Echtgenote: <u>Ridderhof, Cornelia</u></td> <td><u>Vijverhof 13, Voorburg</u></td> <td>.....</td> <td><u>geb. 28-12-04. Amsterdam.</u></td> </tr> <tr> <td>Kinderen:</td> <td>.....</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Broers en Zusters:</td> <td>.....</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> </tbody> </table>	Naam:	Adres:	Beroep:	Leeftijd:	Vader:	Moeder:	Echtgenote: <u>Ridderhof, Cornelia</u>	<u>Vijverhof 13, Voorburg</u>	<u>geb. 28-12-04. Amsterdam.</u>	Kinderen:	Broers en Zusters:
Naam:	Adres:	Beroep:	Leeftijd:																						
Vader:																						
Moeder:																						
Echtgenote: <u>Ridderhof, Cornelia</u>	<u>Vijverhof 13, Voorburg</u>	<u>geb. 28-12-04. Amsterdam.</u>																						
Kinderen:																						
Broers en Zusters:																						

Reden van ~~onderverraging~~ (signalering: 1) Volgens politie-attachee in Londen bestaat de mogelijkheid dat betrokkene zich bezighoudt met wapensmokkel. (Melding van het Min. van Justitie, Afd. Politie, Raamweg 47, Afd. Schlikker). Geen nadere bijzonderheden bekend. (Zie ook rapport betreffende Lewkowitz H.H.).

1) Doorhalen wat niet verlangd wordt.

17
D
2
Volgno.
22 JUN 1948
ACD/27971

Aan : ACD (ter doorzending naar D, Hr. Kuiners)
Van : KB.

21-1-48.

t.z.t. te voegen in dossier MONTAN.

1. KAMSTEEG, Montan's economisch-financieel adviseur, is plotseling uit Amerika teruggekeerd, waar hij volgens plan tot februari zou blijven. Dringende zaken nootten hem tot terugkeer. Hij vertrekt a.s.Dinsdag weer, oorspronkelijk Donderdag, vliegtuig was echter te vol.
Het is zeer onwaarschijnlijk, dat Kamsteeg contacten bij Hazemeyer zou hebben. Dit staat vrijwel vast.
2. HOLZ, een technisch onderdirecteur van Montan, was naar de Leipziger Messe geweest. Zich wendende tot Duitse firma's in de Russ. zone voor het leveren van textielmachines, kreeg hij te horen, dat deze fabrieken ze niet konden leveren, daar de Russen al hun werktuig machines hadden afgevoerd. Konden ze deze krijgen, dan hadden ze wel nog alle andere mogelijkheden, grondstoffen, bouwplannen, personeel, staf, constructeurs en ateliers. Holz wendde zich daar op tot een Russ. Majoor CHELKIN, die thans te Leipzig was maar als regel te Berlijn zetelde als Hoofd van de Militaire administratie. Aan hem stelde H. voor eerst de werktuigmachines door Montan te laten leveren. De Rus had er wel naar oren naar, maar weinig afwetende van technische kwesties verwees hij Holz tenslotte naar zijn assistent Majoor ATKOFF te Berlijn. Deze zou de zaak onderzoeken en er later op terugkomen. Hij bleek zich ook te interesseren voor de levering van compressoren en electromotoren. Holz, die hiervan slacht op de hoogte was, vroeg hem hierop terug te komen.
Daarop ontving Holz inde daad een in het Russisch gestelde brief van Atkoff uit Berlijn. Daar men deze brief bij Montan niet kon lezen, nam Holz hem mee naar de Ned. Scheepsbouw mij., waar een Russ. ingenieur werkt, die voor de oorlog daar is blijven hangen na een ordercontrole, daar hij gedegouteerd is van het Sovjetsysteem. Deze ingenieur was echter niet aanwezig, daar hij was "uitgeleend" aan Wilton Feyenoord. Een dergelijk persoon, ook Russ, ingenieur is onder dezelfde omstandigheden blijven hangen bij Werkspoor. Daar er sedertdien nog niemand naar Wilton of Werkspoor is gegaan, is de brief tot op heden ongelezen gebleven.

27971

NOTTIE KB.

14-5-48.

KB kan voorlopig in deze richting geen nieuws
leveren noch vorige berichten bevestigd krijgen.
Overigens is KAMSTEEG ernstig ziek (tbc) en zal
wel dood gaan.

TER KENNISNAME. (geen actie opnemen).

Aan : ACD (ter doorzending naar C)
Van : KB.



12-8-47.

Constellatie bij de Montan N.V.

- A.
1. Bercovitch is Algemeen Directeur, dus van de vertakkingen en onder-mijen in het buitenland en in Ned. Hij is tevens voornaamste aandeelhouder van diverse der mijen, alsook van Montan in ^{ed.} Hij heeft de meerderheid in de aandeelhoudersvergadering.
 2. Van Buuren, die ook een flink pakket bezit, is president-commissaris.
 3. Lewkovitz is directeur voor Ned.
 4. Eugene S. de Jonge (ong.35 jaar) is adjunct-directeur.
 5. Mr. E.A.Brandes (ex-majoor M.G.) is commercieel adviseur)

ad 1. was Duitser, Turk, thans Canadees, zetelt in Canada.

ad 3. ex-Duitser, thans statenloos, wil Hollander worden, spreekt goed Nederl.

ad 4. zoon van onlangs gestorven firmant De Jonge van "Van der Vliet en de Jonge", ijzer en staal, R(dam. Gaat een dezer dagen naar Miramás bij Marseille om 300 ton staaldraad te keuren.

(staaldraad is door Montan aangekocht voor p.st.37/- per ton ter doorverkoop.

Zowel Lewkowitz als Montan's cor esponent in Egypte, Abulaiffa, hebben het kunnen plaatsen, de eerste voor p.st. 54/- f.o.b.Marseille, de tweede voor p.st.62-/-fob Antwerpen. Abulaiffa moet dus meer vracht betalen, maar zou toch nog meer winnen. Lewkowitz heeft de partij aan Finland verkocht. Om te voorkomen dat twee maal zou moeten worden geleverd, verkoopt men altijd "subject to granting of exportlicense" en men schrijft dan aan de laagste bieder, dat men geen exportlicense heeft kunnen verkrijgen en levert aan de hoogste bieder).

ad 5. werkte als M.G.Majoor in Duitsland samen met Posthumus Meyes (thans Raad te Parijs) voor het terughalen der verloren goederen.

- B. Voorts is de Heer Kamsteeg bezig over te gaan van het Min. van Financien naar Montan N.V. Hij had een zeer hoge positie, was soort rechterhand van Min. Lief tinck. Was voordien accountant.
- C. Lagro, Zurich, was aan de telefoon, kon creosoot verkopen naar Bulgarije. Lewkowitz weigerde, wil niet aan Bulgarije verkopen.
- D. De Amerikanen verkopen staal voor uitwalsing tot betonijzer. Montan is tussenhandelaar. Men kon een partij plaatsen bij ~~zij~~ walswerk in Ticino (Zwitserland) te Bodeo. De Am. verkopen echter ook slechts met export-licenses. Zij willen deze voor dit walswerk te Bodeo niet geven (zij zijn misschien bevreesd voor doorverkoop aan bv. Tito c.s.) Lewkovitz doet dan als volgt: hij koopt de partij voor een Holl. firma, ~~haar~~ klaart haar zelfs in, verkoopt dan later de partij toch naar de aanvrager te

Bodeo door.

- E. SORRELL INCORPORATED. In Sorrell, aan de rivier St. Lawrence (Canada) bevindt zich een grote fabriek, bestaande uit een scheepswerf, walswerk, munitie- en wapenafdeling. Hiervan worden de laatste twee afdelingen verkocht, als surplus. Bercovich heeft deze voor doorverkoop overgenomen. Het walswerk (rerolling mill: om dikke staalblokken tot smallere profielen uit te walsen) wordt vermoedelijk door Montan door regeringsbemiddeling verkocht aan de mijnindustrie bij Heerlen teneinde staalprofielen daarvoor te vervaardigen. De regering aarzelt echter tussen de 280.000 a 300.000 kostende Canadese machines, die in uitstekende staat verkeren en een Duits oud gerepareerd walswerk, wat echter slechts 190.000 a 200.000 kost. Tevens tracht men, maar zonder regeringsbemiddeling de munitie- en wapenafdeling te plaatsen. Van Buuren is hierover al in contact met Marine, die er wel in geïnteresseerd schijnt te zijn. Hij heeft daar een zakenvriend Kap. ~~(Kolonel)~~ ter Zee PRÖPPER ~~(x)~~ die dat met hem behandelt. Voorts onderhandelt hij over dezelfde afdeling met Henri GREEVE, Parkstraat 69 b, den Haag, die vertegenwoordiger van Bofors Aktiebolaget, Zweden, in Ned. is en in het algemeen de man, die zulke wapenaffaires behandelt.
- F. Van Buuren (die 12/8/47 weer met Lewkowitz naar Brussel gaat) moet binnenkort naar Frankfurt a/M. met zekere Mike Boulanger, Canadees, ex-piloot (eerste raid op Tokio) die aan Montan medewerkt. Voor hun permits wendden zij zich tot de Am. Military Mission. Hier zetelt Captain Eddy (von) Degener, die tegenover L. liet vallen, dat als hij de permits niet kon geven in zijn off. kwaliteit van Military Permit Officer, hij ze wel kon geven ~~in zijn naam~~ als Security Officer. In werkelijkheid heeft hij helemaal niet het recht om ze zelf af te geven, maar schijnt dit wel te kunnen regelen. Van Buuren had zo al spoedig het zijne. Zondag 10 Aug. was er weer een pokersessie tussen Lewkowitz, van Buuren, Mike Boulanger en Degener. Deze begon om 14.00 en duurde tot 23.00. L. ging om 19.00 weg, de anderen speelden door. Boulanger en Van Buuren lieten Degener fl. 1.000.- winnen, Boulanger had dan ook onmiddellijk zijn permit in orde. Van Buuren en hij konden de permits Maandagmorgen 11 Aug. halen. Boulanger nam eveneens op Maandagmorgen fl. 570.- op als dekking "voor de gemaakte onkosten" bij Montan.

Handwritten signature

- 1884*
Armen: KB
doel?
1. De directeur Lewkowitz (1895 te Gleiwitz geboren, thans statenloos) heeft korte tijd geleden een aanschrijving ontvangen van de Russische handelsdelegatie in A'dam, welke hem voor een bespreking aldaar uitnodigde. Hij is er op 8 Juli geweest en vertelde bij zijn terugkomst dat de Russen hem zeer interessante proposities hadden gedaan, nl. de aankoop van een aanzienlijke scrapsteele (schrot) uit de Russ. zone in Duitsland. Zij deelde hem tevens mede, dat hij, Lewkowitz, in Moskou volkomen persona grata was. L. voelde voor het plan en zei toe de hoeveelheid te zullen afnemen. Daarop vroegen de Russen wat hij er mee dacht te doen. L. legde uit dat de meeste landen geen staal leverden zonder contrepartie van scrap. Montan was slechts tussenhandelaar, zou dus de scrap verkopen aan hen, die er het voordeligst het meeste staal mee zouden leveren. Mogelijk Engeland. Amerika wilde niet eens scrap hebben, leverde daarenboven tegen te hoge prijzen. De Russen schenen het niet prettig te vinden dat de bestemming van de scrap zo weinig vastlag, maar stemden uiteindelijk toe. L. gaat nu naar Moskou voor de definitieve regeling.

Lewkowitz financiert met Van Buuren het volgende plan. Men heeft een motorjacht, zeewaardig, aangekocht, dat nu te antwerpen wordt klaargemaakt en geladen met alle noodzakelijkheden voor een verre zeereis. Indien hier in Europa "ongelukken" gebeuren, zullen de heren met dit schip zee kiezen, waarvoor ze ook al visa voor San Domingo hebben aangevraagd.

De Kol.Sas, die vaak bij L. en Van B. komt "praten", belde er over op, dat hij wilde participeren en dan ook meegaan.

L.'s naturalisatieaanvraag is nog steeds in behandeling, teneinde dit te bespoedigen heeft hij aanbevelingsbrieven weten te krijgen van het Min.van Ec.Zaken, ondertekend door het Min.van Ec.Zaken zelf en de Referendaris Mr.J.Albarda en van een ander Ministerie bestemd voor de Min.van Justitie, opdat hij toch snel zijn paspoort moge verkrijgen. Deze brieven spreken van L.'s belangrjkheid voor het Ned. econ.leven en zijn goede vaderlanderschap.

L. vertelt van zichzelf het volgende: Toen hij in Duitsland woonde, werd hij gearresteerd en door de Gestapo scherp ondervraagd, waarbij hij moeilijkheden had te verklaren, waarom zij in zijn zakboekje nog al wat adressen in Moskou vonden. L. zei, dat hij nog al veel zaken met Rusland had gedaan en deed (dit was ten tijde van het verdrag Rusland-Duitsland) waarop men hem losliet. L. verliet snel het land, naar Frankrijk, verbleef te Toulouse en vertrok van daar naar Lissabon, waar hij verder gedurende de oorlog zat.

2. Van Buuren is geen directeur, maar gedelegeerd commissaris, evenals Grotenhuis. Deze wordt door L. en Van B. als "onpractisch" aangezien, daar hij zo'n haat tegen de Duitsers heeft, dat hij liever geld verliest dan er zaken mee doet, al is de oorlog dan ook voorbij.

D. Van B.

Van Buuren kent alles en iedereen en is een wat wonderlijke, wilde figuur, echter met een grote ontwikkeling en een scherp verstand. Hij is een scherpe geldjager.

3. Bercovitch vertrekt ong. 11 Juli met de Queen Mary naar Canada, waar hij woont. Hij heeft daar de Aircraft-Component Cy. Hij is een reusachtig scherp zakenman met wereldrelaties en schatrijk. Hij is de grote man op de achtergrond.
4. Diederiks schijnt thans gezien te worden als een "unsavory character" en is er door L. en Van B. uitgewerkt.
5. Kol.Sas zie 1.
7. De algemene indruk is, dat Bercovitch, Lewkowitz en Van Buuren voor alles zakenlieden zijn met weinig scrupules hoe het geld verdiend wordt. Zij blijven daarbij wel bij bonafide handel. Politiek zou er geentwifel aan zijn of zij staan aan de goede kant, terwijl zij ook vroeger nooit pro-Duits waren, doch merkbaar pro-geallieerd. Er zou wel eens verdenking zijn gerezenvan wapenhandel en/of smokkel. Dit geschiedde misschien wel, maar nooit onder de naam Montan, maar vermoedelijk onder de ~~naam~~ auspicien van Diederiks (zie 4), welke o.a. om die reden thans het veld heeft moeten ruimen. Overigens handelt Montan in zoveel installaties, patenten, metalen, machines etc. ~~vooroorlogse~~ voor oorlogsindustriën, dat het practisch wel een wapenhandel is. Zij hebben de vertegenwoordiging van Thompson-Houston (electr.apparaten, generatoren, vuurleidingstoestellen, telefoon) en voorts van de Anodising Cy (aluminium), waarvan zij de aandelen bezitten. Zo juist zijn zij aangezocht door de Rigidising Cy, Buffalo U.S.A. om de gehele verkooporganisatie van diens producten in West-Europa te verzorgen. Ook hier is Montan alleen tussenhandelaar en houdt zelf geen voorraad aan.
8. Montan Exp. doet zaken met vele landen, niet echter met Frankrijk en Spanje, daar hun valuta niet interessant genoeg zijn en men teveel bedrogen wordt.
9. Kon.Hongaarse Staalbedrijven. Thans geen zaken. Bedrijven werken niet. Er is wel contact en Van B. gaat binnenkort naar Hongarije. Hij is pas in Oostenrijk geweest.